

ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

Τμήμα χρηματοοικονομικής και
λογιστικής

Πτυχιακή εργασία

ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΟΡΦΩΝ
ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ: ΑΕ, ΕΠΕ, ΙΚΕ

Φλώρα Χαρίτου Α.Μ 13727
Ιφιγένεια Ψωμά Α.Μ 13935

ΕΠΟΠΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Περιεχόμενα

Εισαγωγή:.....	4
Κεφάλαιο 1ο	
1.1 Ορισμοί εταιρειών.....	7
1.1.1 Ορισμός Ανώνυμης Εταιρείας (Α.Ε).....	11
1.1.2 Ορισμός Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε).....	13
1.1.3 Ορισμός Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας(Ι.Κ.Ε).....	15
Κεφάλαιο 2ο	
2.1 Ανώνυμες Εταιρείες.....	16
2.1.1 Χαρακτηριστικά Ανώνυμων Εταιρειών.....	24
2.1.2 Τρόπος λειτουργίας Α.Ε.....	25
Κεφάλαιο 3ο	
3.1 Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης.....	31
• Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.....	31
• Αλλοδαπή Ε.Π.Ε.....	32
3.1.1 Χαρακτηριστικά Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης.....	36
3.1.2 Τρόπος λειτουργίας Ε.Π.Ε.....	37
Κεφάλαιο 4ο	
4.1 Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες.....	42
4.1.1 Χαρακτηριστικά Ιδιωτικών Κεφαλαιουχικών Εταιρειών.....	44
4.1.2 Τρόπος λειτουργίας Ι.Κ.Ε.....	47

Κεφάλαιο 5ο

5.1 Συγκρίσεις μεταξύ εταιρειών (Α.Ε , Ι.Κ.Ε , Ε.Π.Ε).....	49
5.2 Πλεονεκτήματα Εταιρειών.....	59
5.2.1 Πλεονεκτήματα Α.Ε.....	61
5.2.2 Πλεονεκτήματα Ι.Κ.Ε.....	64
5.2.3 Πλεονεκτήματα Ε.Π.Ε.....	67
5.3 Μειονεκτήματα Εταιρειών.....	68
5.3.1 Μειονεκτήματα Α.Ε.....	69
5.3.2 Μειονεκτήματα Ι.Κ.Ε.....	70
5.3.3 Μειονεκτήματα Ε.Π.Ε.....	70

Κεφάλαιο 6ο

Προσωπικές απόψεις , συμπεράσματα.....	71
Βιβλιογραφία.....	72

Εισαγωγή

Η εξέλιξη του οικονομικού βίου, η οποία επέφερε τη διεύρυνση των συναλλαγών και την ανάπτυξη των αγορών, καθώς επίσης και η τεχνολογική πρόοδος δημιούργησαν τη μεγάλη σύγχρονη επιχείρηση η οποία, για τη χρηματοδότηση της παραγωγικής της διαδικασίας, έχει ανάγκη να συγκεντρωθούν κεφάλαια σημαντικού ύψους. Η συγκέντρωση όμως μέσων παραγωγής και η διάθεση κεφαλαίων σε μια συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα, όχι μόνο, πέρα από ένα σημείο, είναι δύσκολο να πραγματοποιηθεί από λίγα πρόσωπα, όπως συνήθως οι εταίροι μιας προσωπικής εταιρίας, αλλά αυξάνει υπέρμετρα τις συνέπειες ως προς το χρηματοδότη, σε περίπτωση κακής εκβάσεως των εργασιών, εφόσον οι ευθύνες του επεκτείνονται στο σύνολο της περιουσίας του ως φορέα του κεφαλαίου. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να αναλυθούν οι εξής εταιρείες: Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε), Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε), Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε). Επίσης, παρουσιάζεται η κατάσταση των εταιρειών στην Ελλάδα της κρίσης καθώς και οι εταιρείες που βρίσκονται υπό το καθεστώς κρίσης. Εν συνεχεία, διαπιστώνονται τα χαρακτηριστικά και ο τρόπος λειτουργίας της κάθε εταιρείας ξεχωριστά. Τέλος, παρατίθενται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των εταιρειών και γίνεται μια εκτενής σύγκριση των εταιρειών μεταξύ τους.

Σύμφωνα με τις βασικές λογιστικές έννοιες, το σύνολο περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων είναι το χαρακτηριστικό της οικονομικής μονάδας. Τα περιουσιακά της στοιχεία είναι τα μηχανήματα, οι πρώτες ύλες, τα εμπορεύματα, τα χρηματικά διαθέσιμα, από αυτούς τους πόρους επιτυγχάνεται η εκπλήρωση του σκοπού της οικονομικής μονάδας, όπως αυτή εκφράζεται από την επίτευξη του κέρδους. Κάθε οικονομική μονάδα αποκτά τους πόρους της από διάφορες πηγές. Οι πηγές αυτές είναι οι επενδυτές, οι πιστωτές, η διάθεση των ίδιων κερδών. Οι επενδυτές είναι αυτοί που δημιούργησαν την οικονομική μονάδα καταβάλλοντας το κεφάλαιο και οι πιστωτές είναι δανειοδότες όπως οι τράπεζες ή οι ιδιώτες. Σε περίπτωση που υπάρξει αύξηση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, η αύξηση αυτή

αντιπροσωπεύει κέρδος, ανήκει αυτεπάγγελτα στους ιδιοκτήτες της και όχι στους δανειστές της. Αντίθετα η επιχείρηση αν κληθεί σε ανάκληση της λειτουργίας της, είναι υποχρεωμένη να εξοφλήσει πρώτα τις υποχρεώσεις της και στην συνέχεια να μοιράσει το τυχόν υπόλοιπο της περιουσίας στους μετόχους της.

Όσον αφορά την Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΕ) πρόκειται για κεφαλαιουχική (μετοχή) εταιρία, της οποίας το κεφάλαιο είναι διαιρεμένο σε μετοχές και οι μέτοχοι δεν ευθύνονται, πέρα από το ποσοστό συνεισφοράς τους, για τις υποχρεώσεις της εταιρίας. Η σύσταση της εταιρίας πραγματοποιείται, από δύο ή περισσότερα άτομα με την εισφορά, είτε χρηματικών ποσών είτε εισφορών σε είδος. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Κ.Ν. 2190/1920 είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, έχει δική της νομική υπόσταση και καθορίζεται ως εμπορική εταιρία, ακόμα και όταν δεν προβλέπεται στο σκοπό της. Οι αποφάσεις για τη διοίκηση της ανώνυμης εταιρίας λαμβάνονται από την Γενική της Συνέλευση, σύμφωνα με τα ποσοστά συμμετοχής των μετόχων στο κεφάλαιο, ενώ η διοίκησή της ανατίθεται από τη Γενική Συνέλευση στο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο είναι και το υπεύθυνο όργανο.

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) είναι ένας ενδιάμεσος εταιρικός τύπος μεταξύ των προσωπικών και των κεφαλαιουχικών εταιρειών. Η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης είναι η εμπορική εταιρεία της οποίας το κεφάλαιο είναι διαιρεμένο σε ίσα μερίδια, και της οποίας όλοι οι εταίροι ευθύνονται για τα εταιρικά χρέη μόνο μέχρι του ποσού της εισφοράς τους στο Εταιρικό κεφάλαιο. Η Ε.Π.Ε. είναι ο εταιρικός τύπος που βρίσκεται ανάμεσα στην ανώνυμη και την προσωπική εταιρεία. Ο ορισμός της Ε.Π.Ε θα αναλυθεί εκτενώς στο πρώτο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας.

Νέα δεδομένα στο επιχειρηματικό περιβάλλον εισήγαγε το υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (ΥΠΙΑΑΝ), το οποίο δημιούργησε ένα νέο εταιρικό τύπο.

Ο λόγος για την Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία¹ (ΙΚΕ), ο εταιρικός τύπος της οποίας εισήχθη με τον ν. 4072/2012, η οποία έχει νομική προσωπικότητα, εμπορικό σκοπό, ελάχιστο κεφάλαιο ενός (1) ευρώ και ευθύνεται μόνο αυτή με την περιουσία της για τις εταιρικές υποχρεώσεις.

---

¹ *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία-Η νέα εταιρική μορφή. Σύνδεσμος Ελλήνων Εμπορικόλογων. Ανακτήθηκε στις 19 Ιουνίου 2013.*

Η σύστασή της είναι πιο ευέλικτη από αυτήν της Α.Ε. και της Ε.Π.Ε. και μπορεί να λειτουργήσει και ως μονοπρόσωπη. Σκοπός της μεταξύ άλλων είναι και η αντικατάσταση μακροπρόθεσμα της ΕΠΕ, καθόσον δίνεται η δυνατότητα στις υφιστάμενες ΕΠΕ να μετατραπούν σε ΙΚΕ μέχρι την 31-12-2013. Παράλληλα αποτελεί τον ενδιάμεσο εταιρικό τύπο μεταξύ των προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. & Ε.Ε.) και των κεφαλαιουχικών (Α.Ε. & Ε.Π.Ε.), συστήνεται δε και λειτουργεί με το μικρότερο δυνατό κόστος.

Η νέα εταιρική μορφή ανταποκρίνεται και στον διαχωρισμό των λειτουργιών των εταίρων μέσα στην επιχείρηση. Είναι γνωστό ότι υπάρχουν εταίροι που εισφέρουν περιουσιακά στοιχεία, εταίροι που ασχολούνται με την καθημερινή δραστηριότητα, εταίροι που εισφέρουν φερεγγυότητα, εταίροι που εισφέρουν επιστημονικές ικανότητες ή άλλες ειδικές γνώσεις κ.λπ.. Ο νέος αυτός εταιρικός τύπος διευκολύνει τη συνεργασία και τη συνύπαρξη μεταξύ των εταίρων αυτών, καθιστώντας την κατάλληλη για οικογενειακές επιχειρήσεις, καθώς και για επιχειρήσεις και συνεργασίες νέων επιχειρηματιών.

Όλα τα παραπάνω θα διευρυνθούν αναλυτικά στην παρούσα εργασία.

Κεφάλαιο 1ο

1.1 Ορισμοί εταιρειών

Εταιρεία² είναι η οποιαδήποτε ένωση προσώπων Φυσικών ή Νομικών προς επίτευξη κάποιου κοινού σκοπού. Συνεπώς η εταιρεία δεν έχει πάντα κερδοσκοπικό χαρακτήρα, αλλά μπορεί να είναι θρησκευτικού, πολιτικού, φιλανθρωπικού ή άλλου σκοπού.

Οι **εταιρικές επιχειρήσεις**³ είναι αποτέλεσμα της συνεργασίας δυο ή περισσότερων ατόμων ή φορέων, με σκοπό το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Εμφανίζονται σε πολλές μορφές, όπως ομόρρυθμη, ετερόρρυθμη, Ανώνυμη Εταιρεία κτλ. και έχουν πολλά πλεονεκτήματα σε σχέση με τις ατομικές: ευκολότερη συγκέντρωση κεφαλαίων, μεγαλύτερη πιστοληπτική ικανότητα, ορθότητα αποφάσεων λόγω του συλλογικού χαρακτήρα κτλ. Βεβαίως υπάρχουν και μειονεκτήματα, όπως, για παράδειγμα, η βραδύτητα στη λήψη αποφάσεων, η δυσκολία προσαρμογής στις αλλαγές της αγοράς λόγω της πολυπλοκότητας της παραγωγής της κ.ά. Διακρίνονται κυρίως σε:

- Προσωπικές (Ο.Ε, Ε.Ε)
- Κεφαλαιουχικές - Απρόσωπες (ΑΕ, Ε.Π.Ε.)

Στην εταιρεία συμμετέχουν δύο ή περισσότεροι συμβαλλόμενοι. Με την ίδρυση μιας εταιρείας γίνεται ο συνδυασμός των πόρων των συμβαλλόμενων έτσι ώστε να επιτευχθεί ο σκοπός της, κάτι που το καθένα από τα συμβαλλόμενα μέρη δεν θα μπορούσε ή θα απαιτούσε δυσανάλογα μεγάλο κόπο για να το πραγματοποιήσει μόνο του.

---

² Σκαλίδης Ε. (2000), *Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών*, Εκδόσεις University Studio Press, σελ . 12

³ <http://el.wikipedia.org/wiki/Εταιρεία>

Σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα, εταιρεία είναι η αμοτεροβαρής σύμβαση με την οποία δύο ή περισσότερα πρόσωπα αναλαμβάνουν μεταξύ τους την υποχρέωση να επιδιώξουν ένα κοινό σκοπό, καταβάλλοντας ίσες, αν δεν έχει οριστεί διαφορετικά, προς το μέγεθος εισφορές.

Εμπορική εταιρεία ονομάζεται η οικονομική μονάδα η οποία επιδιώκει με το συστηματικό συνδυασμό των συντελεστών της παραγωγής, την παραγωγή και την κυκλοφορία των αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, με απώτερο σκοπό την πραγματοποίηση κέρδους, το οποίο περιέχεται στον ιδιοκτήτη της. Τα κύρια χαρακτηριστικά γνωρίσματα της εμπορικής εταιρίας είναι:⁴

1. Παράγει, για την κάλυψη της ζήτησεως μέσα την αγορά (οικονομία) αγαθών και υπηρεσιών και όχι για την ικανοποίηση των δικών της αναγκών.
2. Είναι οικονομική μονάδα που περιέχει και συνδυάζει τους συντελεστές παραγωγής (εργασία, κεφάλαιο, έδαφος) μόνιμα, για την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών.
3. Παράγει, για άγνωστο καταναλωτικό κοινό και ο στόχος της είναι η επίτευξη της συμπτώσεως μεταξύ της παραγωγής και της ζήτησεως, που εκδηλώνεται από τους καταναλωτές.
4. Επιδιώκει το μεγαλύτερο δυνατό κέρδος. Το κέρδος που πραγματοποιείται, περιέρχεται τελικά στην ιδιωτική περιουσία του ιδιοκτήτη.

Κατά κανόνα, λοιπόν, σκοπός του φορέα κάθε εταιρίας, είναι η επίτευξη πλεονάσματος απ' τη λειτουργία της, δηλαδή παγίων εξόδων (δηλ., χρέμα). Επομένως η κινητήρια δύναμη της εταιρίας είναι το κέρδος.

Όμως μια εταιρία που δεν έχει πετύχει κέρδος ή δεν πέτυχε ποτέ κέρδος, δεν σημαίνει ότι δεν είναι εταιρία. Υπάρχουν εταιρίες που δεν έχουν σκοπό το κέρδος ή εταιρίες που έχουν παράλληλους σκοπούς πέραν του κέρδους. Οι εταιρίες αυτές διαφέρουν στην νομοθετική αντιμετώπιση από τις εμπορικές εταιρίες που έχουν σκοπό το κέρδος.

Αν η εταιρεία συσταθεί με έγγραφη συμφωνία, η συμφωνία αυτή ονομάζεται καταστατικό. Στις εμπορικές εταιρίες (προσωπικές και κεφαλαιουχικές) η ύπαρξη καταστατικού είναι αναγκαία προϋπόθεση σύστασης της εταιρείας. Για

---

⁴ Δράκος Γ., «Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική», Αθήνα 1986. σελ.49

λόγους προστασίας των συναλλασσομένων με την εταιρεία μπορεί ο νόμος να απαιτεί (ανάλογα με τον τύπο της εταιρείας) τη δημοσίευση του καταστατικού, ώστε τρίτοι να μπορούν να διαπιστώσουν ποιος έχει εξουσία εκπροσώπησης της εταιρείας. Σε απλές μορφές εταιρείας (αστική, αφανής) η ύπαρξη γραπτού καταστατικού δεν είναι αναγκαία.

Διάκριση εταιριών

Οι εταιρίες χωρίζονται ανάλογα με το σκοπό τους σε κερδοσκοπικό και μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα. Οι εταιρείες με κερδοσκοπικό χαρακτήρα είναι οι εμπορικές εταιρίες οι οποίες μπορούν να καταταγούν σε τρεις βασικές κατηγορίες:⁵

α)στις προσωπικές εταιρίες, στις οποίες προέχει το προσωπικό στοιχείο, η προσωπικότητα των εταίρων, στο οποίο κυρίως στηρίζεται όλη η λειτουργία και η συγκρότηση των εταίρων και το οποίο αποτελεί την κύρια εγγύηση των πιστωτών των εταίρων.

β)στις κεφαλαιουχικές εταιρίες, στις οποίες κυρίαρχο στοιχείο είναι το κεφάλαιο που έχει συγκεντρωθεί τόσο από τις εισφορές των εταίρων όσο και από τα μη διανεμηθέντα κέρδη, το προσωπικό στοιχείο στις εταιρίες αυτές είναι ουσιαστικά ανύπαρκτο και η επιχειρησιακή βαρύτητα κάθε εταίρου προσδιορίζεται από το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο.

γ)στις μικτές εταιρίες, οι οποίες αποτελούν ενδιάμεσες μορφές μεταξύ προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιριών, για να καλύψουν κάποιες μορφές επιχειρησιακής συγκροτήσεως στις οποίες το προσωπικό στοιχείο είναι σκόπιμο να συνυπάρχει με το κεφαλαιουχικό.

Η ελληνική νομοθεσία αναγνωρίζει οκτώ είδη εταιριών από τους οποίους οι δύο αποτελούν ιδιόρρυθμες εταιρίες:

α) Προσωπικές εταιρίες:

-Ομόρρυθμη Εταιρία,

-Ετερόρρυθμη Εταιρία,

---

⁵ Ρόκας Νικόλαος & Παμπούκης Κων/νος, «Δίκαιο Εμπορικών Εταιρειών Α.Ε. – Ε.Π.Ε., Εμπορικές Εταιρείες», Αθήνα: 1974. σελ.64

-Αφανής ή Συμμετοχική Εταιρία.

β)Κεφαλαιουχικές Εταιρίες:

-Ανώνυμη Εταιρία.

γ) Μικτές Εταιρίες:

-Ετερόρρυθμη κατά μετοχές Εταιρία,

-Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης.

Νομική μορφή εταιριών

Για τις Εταιρείες έχουμε τέσσερις νομικές μορφές εταιριών:

i) Ομόρρυθμη Εταιρία (ΟΕ).

Αυτή ανήκει σε δύο ή περισσότερους εταίρους που ο καθένας συνεισφέρει με μερίδιο, που μπορεί να είναι άνισο στο συνολικό κεφάλαιο της εταιρίας, αλλά έχουν όλοι απεριόριστη ευθύνη για τις υποχρεώσεις.

ii) Ετερόρρυθμη Εταιρία (ΕΕ).

Η οποία ανήκει σε περισσότερα από ένα άτομα, αλλά με διαφορετικά δικαιώματα κ ευθύνες. Δηλαδή ένας ή περισσότεροι απ' αυτούς έχουν δικαίωμα διαχείρισης και εκπροσώπησης της Ετερόρρυθμης Εταιρίας (Ομόρρυθμοι Εταίροι)καθώς και την απεριόριστη ευθύνη, ενώ οι περισσότεροι ευθύνονται μόνο για το μέγεθος της συμμετοχής τους στην εταιρία (Ετερόρρυθμοι Εταίροι).Οι τελευταίοι δεν έχουν το δικαίωμα εκπροσώπησης ή διαχείρισης της εταιρίας.

iii) Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.).

Σ'αυτή τη μορφή της εταιρίας, ο καθένας από τους εταίρους ευθύνεται μόνο για το μερίδιο που έχει εισφέρει στην εταιρία. Οι εταίροι μπορούν να πάρουν από το συνολικό κεφάλαιο της εταιρίας μόνο ανάλογα με την εισφορά τους. Τα εταιρικά μερίδια των ΕΠΕ δεν

μπορούν να μεταβιβαστούν. Μόνο αν υπάρχει η σύμφωνη γνώμη και των υπολοίπων, μπορεί να γίνει αυτό.

iv) Ανώνυμη Εταιρία (Α.Ε).

Και αυτή η εταιρία ανήκει σε εταίρους που έχουν ο καθένας την ευθύνη μόνο για το χρηματικό ποσό που έχει εισφέρει. Εδώ το συνολικό κεφάλαιο μοιράζεται σε μετοχές, που αποτελούν τίτλους ιδιοκτησίας της επιχείρησης. Οι μετοχές μεταβιβάζονται ελεύθερα γενικά χωρίς εξαιρέσεις εκτός από ορισμένες περιπτώσεις.

1.1.1 Ορισμός Ανώνυμης Εταιρείας (Α.Ε)

Η Ανώνυμη εταιρεία είναι ένα νομικό πρόσωπο που έχει, ως επί το πλείστον κερδοσκοπικό χαρακτήρα με κυριότερο πλεονέκτημα, οι συμμετέχοντες σ' αυτή (μέτοχοι) να ευθύνονται μόνο μέχρι το ύψος της συμμετοχής τους.

Η Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)⁶ είναι κεφαλαιουχική εταιρεία, της οποίας το κεφάλαιο της είναι διαιρεμένο σε μετοχές. Το νομικό της πλαίσιο διαμορφώθηκε από τον κωδικοποιημένο νόμο 2190/1920 «Περί Ανωνύμων Εταιρειών»,⁷ που αποτέλεσε και το επιμέρους «Δίκαιο της Α.Ε.». Σύμφωνα με το Εμπορικό Δίκαιο η Α.Ε. είναι πάντα εμπορική εταιρεία ακόμα και όταν δεν ασκεί εμπορία. Για την σύσταση της πρέπει να είναι συγκεντρωμένο το κατώτατο όριο μετοχικού κεφαλαίου 24.000 ευρώ σύμφωνα με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της 12/12/2012, ΦΕΚ 240 Α'. Το ποσό αυτό οριζόταν στα 60.000 ευρώ μέχρι το 2012.

Η Ανώνυμη Εταιρεία πρέπει να διατηρεί ορισμένες διατυπώσεις δημοσιότητας, οι οποίες προστατεύουν τους καλόπιστους τρίτους και τους συναλλασσόμενους. Μέσα σε αυτές είναι η δημοσίευση των ετήσιων αποτελεσμάτων κατά ορισμένο τρόπο (δηλ. τον Ισολογισμό, τα Αποτελέσματα Χρήσεως και Αποτελέσματα Διαθέσεως τηρώντας το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο) στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και σε μία

---

⁶ *Εμπορικές Εταιρίες, Ρόκας Νικόλαος Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλας 2006 σελ.53*

⁷ *Υπουργείο Ανάπτυξης (2008), Σχέδιο Νόμου Περί Νόμου Εταιριών, Ανακτήθηκε από www.ypan.gr/c_announce/45_4094_cms.htm - 49k -*

πολιτική εφημερίδα. Στις Α.Ε. το εταιρικό κεφάλαιο διαιρείται σε ίσα μέρη, τις μετοχές, οι οποίες είναι ανώνυμες ή ονομαστικές, και μεταβιβάζονται ελεύθερα, εκτός αν το καταστατικό υποβάλλει το μεταβιβαστό σε ορισμένους περιορισμούς («δεσμευμένες μετοχές»). Κάθε μέτοχος ευθύνεται μέχρι και το ποσό της εισφοράς του.⁸

Η Ανώνυμη Εταιρία (Α.Ε.) αναπτύχθηκε ως μορφή συγκροτήσεως της επιχειρηματικής δραστηριότητας, η οποία επιτρέπει να αρθούν οι παράγοντες εκείνοι που αποτελούν αντικίνητρα στη συγκρότηση ατομικών επιχειρήσεων ή προσωπικών εταιριών.

Την ανάπτυξη, λοιπόν, της Α.Ε. υπαγόρευσαν κυρίως:

α) Η ανάγκη συγκεντρώσεως κεφαλαίων σημαντικού ύψους,

β) Η ανάγκη διασποράς και περιορισμού του κινδύνου που προέρχεται από τη συγκέντρωση αυτή των κεφαλαίων.

γ) Η ανάγκη να μεταβιβάζεται με ευχέρεια η ιδιότητα του κεφαλαιούχου εταίρου (μετόχου) ώστε αυτός να μπορεί να αποδεσμεύει εύκολα τα κεφάλαιά του από μια συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα. Ίδρυση και λειτουργία ανώνυμης εταιρείας

Έτσι αναπτύχθηκε ο θεσμός της Α.Ε. της οποίας το εταιρικό κεφάλαιο διαιρείται σε ισόποσα τμήματα που αντιπροσωπεύονται από τίτλους (μετοχές) οι οποίοι μπορούν να μεταβιβασθούν, ενώ κάθε εταίρος ευθύνεται μέχρι του ποσού της εισφοράς του.

1.1.2 Ορισμός Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε)

---

⁸ Λεοντόρης Κ. Μιλτιάδης, «Ανώνυμες Εταιρείες», Έκδοση δέκατη Πέμπτη, Εκδόσεις : «Πάμισος», Αθήνα 2012. Σελ.10

Ο θεσμός της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)⁹ εισήχθη στην Ελλάδα με τον Νόμο 3190/1955, προκειμένου να υπάρξει ένας τύπος εταιρίας που να προσφέρεται σε μεσαίες κυρίως επιχειρήσεις για τις οποίες τόσο η μορφή της προσωπικής εταιρίας όσο και της κεφαλαιουχικής (Α.Ε.) παρουσιάζουν σοβαρά μειονεκτήματα.

Πράγματι, το απεριόριστο της ευθύνης των ομορρύθμων εταίρων στις προσωπικές εταιρίες, καθώς και η εξάρτηση της τύχης των επιχειρήσεων που έχουν περιβληθεί τύπο ΟΕ ή ΕΕ από τα πρόσωπα των εταίρων, αποτελούν σοβαρά αντικίνητρα για την ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας σε περιπτώσεις που η εταιρία προβλέπεται να έχει διαστάσεις οι οποίες θα ξεπερνούν αισθητά το μικρό μέγεθος. Αλλά και ο τύπος της ΑΕ μπορεί να μην είναι ο ενδεδειγμένος, όχι τόσο επειδή το ελάχιστο όριο κεφαλαίου που επιβάλλει ο νόμος είναι κατά πολύ υψηλότερο από εκείνο των προσωπικών εταιριών, όσο κυρίως επειδή η ΑΕ έχει δομή προσανατολισμένη στην εξυπηρέτηση των μεγάλου μεγέθους επιχειρήσεων και υπόκειται σε έντονο κρατικό έλεγχο και εποπτεία που αποβλέπουν στην προστασία των πιστωτών και των μετόχων της μειοψηφίας.

Αυτές τις περιπτώσεις όπου καθίσταται αισθητή η ανάγκη να υπάρξει ένας ενδιάμεσος τύπος εταιρίας που να μπορεί να παρεμβληθεί μεταξύ προσωπικών και Α.Ε., θέλησε να εξυπηρετήσει ο νομοθέτης, εισάγοντας το θεσμό της Ε.Π.Ε. στην οποία αμβλύνεται χωρίς όμως και να εξαφανίζεται, το προσωπικό στοιχείο, ενώ ταυτόχρονα ο κεφαλαιουχικός χαρακτήρας δεν είναι ιδιαίτερα έντονος.

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) είναι ένας ενδιάμεσος εταιρικός τύπος μεταξύ των προσωπικών και των κεφαλαιουχικών εταιριών. Η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης είναι η εμπορική εταιρεία της οποίας το κεφάλαιο είναι διαιρεμένο σε ίσα μερίδια, και της οποίας όλοι οι εταίροι ευθύνονται για τα εταιρικά χρέη μόνο μέχρι του ποσού της εισφοράς τους στο Εταιρικό κεφάλαιο.

Η Ε.Π.Ε. είναι ο εταιρικός τύπος που βρίσκεται ανάμεσα στην ανώνυμη και την προσωπική εταιρεία. Δεν έχει τα μειονεκτήματα της πρώτης (που είναι κεφαλαιουχική εταιρεία), όπως την ανάγκη μεγάλου κεφαλαίου και ακόμα τη μειωμένη επιρροή των μετόχων στη διοίκηση της εταιρείας. Δεν έχει ούτε το μέγα

---

⁹ *Προσωπικές Εταιρίες ΕΠΕ Κοινοπραξίες*, Μιλιτιάδη Κ. Λεονταρή Εκδόσεις ΠΑΜΙΣΟΣ 2003, σελ.63-67

μειονέκτημα των προσωπικών εταιρειών, δηλαδή, το απεριόριστο της ευθύνης των ομόρρυθμων εταίρων.

Ο νόμος δεν δίνει τον ορισμό της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης. Το άρθρο 1 του Ν. 3190/55, απλώς, προσπαθεί να περιγράψει — μάλλον ατελώς — την έννοια της Ε.Π.Ε. Βασιζόμενοι στις διατάξεις του Ν. 3190/55, μπορούμε να προσδιορίσουμε τα γενικά χαρακτηριστικά της Ε.Π.Ε. Αποτελεί, ασφαλώς, νομικό πρόσωπο και κατά το άρθρο 3 του Ν. 3190/55 είναι εμπορική εταιρεία κατά το τυπικό κριτήριο, έστω και αν ο σκοπός αυτής δεν είναι εμπορική επιχείρηση.

Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του Ν. 3190/55 ορίζει ότι στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνο η εταιρεία με την παρουσία της. Με τη διάταξη αυτή, λοιπόν, καθιερώνεται η περιορισμένη (μέχρι του ύψους της εισφοράς τους) ευθύνη των εταίρων της Ε.Π.Ε. Η αρχή αυτή αποτελεί την κυριότερη ομοιότητα της Ε.Π.Ε. προς την ανώνυμη εταιρεία, αλλά ταυτόχρονα και το μεγαλύτερο πλεονέκτημα των εταίρων της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης. Το πλεονέκτημα αυτό έχουν όλοι οι εταίροι — δεν υπάρχουν στην Ε.Π.Ε. εταίροι ευθυνόμενοι για τα χρέη της εταιρείας με ολόκληρη την ατομική τους περιουσία αλληλεγγύως, όπως συμβαίνει με τους ομόρρυθμους εταίρους στις Ο.Ε. και Ε.Ε.

Να σημειωθεί, όμως, ότι η ευθύνη των εταίρων της Ε.Π.Ε. είναι απεριόριστη προκειμένου για χρέη της εταιρείας προς το δημόσιο, σύμφωνα με το άρθρο 69 του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Ν.Δ. 356/74). Το ίδιο ισχύει και για τα χρέη της Ε.Π.Ε. προς το Ι.Κ.Α. Έτσι, με τη διάταξη της § 1 του άρθρου 1 του Ν. 3190/55, προσδιορίζεται η έννοια της Ε.Π.Ε. ως εταιρείας με περιορισμένη ευθύνη των μελών της χωρίς να δίδεται πλήρης ορισμός αυτής.

1.1.3 Ορισμός Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας (Ι.Κ.Ε)

Ο νέος εταιρικός τύπος που δημιούργησε το υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (ΥΠΑΑΝ) και εισήγαγε νέα δεδομένα στο επιχειρηματικό περιβάλλον, είναι αυτός της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας (ΙΚΕ)¹⁰, η οποία εισήχθη με τον ν. 4072/2012 (ΦΕΚ Α'86) και έχει νομική προσωπικότητα, εμπορικό σκοπό, ελάχιστο κεφάλαιο ενός (1) ευρώ και μόνο αυτή έχει την ευθύνη με την περιουσία της για τις εταιρικές υποχρεώσεις.

Συγκριτικά με την σύσταση της Α.Ε και της Ε.Π.Ε, η σύστασή της Ι.Κ.Ε είναι πιο εύελκτη και υπάρχει πιθανότητα να λειτουργήσει και ως μονοπρόσωπη. Ανάμεσα σε άλλες δραστηριότητες σκοπός της αποτελεί επίσης και η αντικατάσταση μακροπρόθεσμα της ΕΠΕ από τη στιγμή που δόθηκε η δυνατότητα στις υφιστάμενες ΕΠΕ να μετατραπούν σε ΙΚΕ μέχρι την 31-12-2013. Παράλληλα αποτελεί τον ενδιάμεσο εταιρικό τύπο μεταξύ των προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. & Ε.Ε.) και των κεφαλαιουχικών (Α.Ε. & Ε.Π.Ε.), συστήνεται δε και λειτουργεί με το μικρότερο δυνατό κόστος.

Επιπλέον, η νέα εταιρική μορφή της Ι.Κ.Ε κατέχει την ευελιξία να ανταποκρίνεται άμεσα στον διαχωρισμό των λειτουργιών των εταίρων εντός της επιχείρησης καθώς υπάρχουν αρκετοί εταίροι που αναλαμβάνουν συγκεκριμένες αρμοδιότητες, όπως εταίροι που εισφέρουν περιουσιακά στοιχεία, εταίροι που ασχολούνται με την καθημερινή δραστηριότητα, εταίροι που εισφέρουν φερεγγυότητα, εταίροι που εισφέρουν επιστημονικές ικανότητες ή άλλες ειδικές γνώσεις κ.λπ.. Είναι αναμφίβολο ότι ο νέος αυτός εταιρικός τύπος κάνει πιο εύκολη τη ζωή των εταίρων δημιουργώντας ένα κλίμα συνεργασίας και ευχάριστης συνύπαρξης μεταξύ των εταίρων αυτών. Κατά αυτό τον τρόπο την καθιστά κατάλληλη τόσο για οικογενειακές επιχειρήσεις όσο και για επιχειρήσεις και συνεργασίες νέων επιχειρηματιών που εισάγονται στον χώρο. Η επιβολή της υποχρέωσης στην ΙΚΕ να διατηρεί ιστοσελίδα και να αναφέρει σε αυτήν τις ελάχιστες πληροφορίες που συντελούν στην ασφάλεια των συναλλαγών και στην προστασία των συναλλασσομένων εισήγαγε μεταξύ άλλων ο ν. 4072/2012 με σκοπό να ενισχύσει κατά αυτό τον τρόπο την εταιρική διαφάνεια.

---

¹⁰ Βασικά χαρακτηριστικά Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας (Ι.Κ.Ε.), ημερομηνία έκδοσης: 21/10/2013, ημερομηνία επίσκεψης: 10/03/14

Κεφάλαιο 2

2.1 Ανώνυμες Εταιρείες

Η Α.Ε. είναι η εταιρική μορφή που επικρατεί κατά την ανάληψη σημαντικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Με υποτυπώδη μορφή εμφανίζεται στις εμπορικές πόλεις της Ευρώπης από το ΙΕ' αιώνα, παίρνει όμως την ανάπτυξή της κατά τον ΙΗ' αιώνα ιδίως στην Αγγλία και Ολλανδία, όταν με τις ανακαλύψεις νέων χωρών άρχισε να αναπτύσσεται έντονη επιχειρηματική δραστηριότητα για την εκμετάλλευσή των. Η βιομηχανική επανάσταση, η δημιουργία επιχειρήσεων εντάσεως παγίου κεφαλαίου υπήρξαν παράγοντες που συντέλεσαν στη διάδοσή της.¹¹

Στην Ελλάδα ο θεσμός της Α.Ε. εισήχθη από την Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου, και οι πρώτες Α.Ε. της χώρας μας υπήρξαν τραπεζικές και ασφαλιστικές επιχειρήσεις, όπως ή Εθνική Χρηματιστική Τράπεζα (1828), η Εμπορική Τράπεζα Πειραιώς και Παλαιών Πατρών (1840), η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (1841) κ.α. Το νομικό πλαίσιο όμως που διέπει τις Α.Ε. στη χώρα μας άργησε να διαμορφωθεί. Για σειρά ετών ο θεσμός της Α.Ε. ρυθμιζόταν εντελώς ανεπαρκώς από ολιγάριθμα άρθρα του εμπορικού κώδικα και μόνο το 1918 ψηφίσθηκε ο νόμος 1348 με τον οποίον επιχειρήθηκε η επιβολή διοικητικής εποπτείας στις Α.Ε., καθορίστηκαν κάποιες υποχρεώσεις σχετικά με τη σύνταξη του ισολογισμού και θεσπίστηκαν ορισμένες ποινικές διατάξεις. Ο νόμος αυτός υπήρξε ατελής και γι' αυτό σύντομα αντικαταστάθηκε από τον νεότερο νόμο 2190/1920 ο οποίος αποτελεί, ακόμη και σήμερα, έπειτα από συμπληρώσεις και τροποποιήσεις, τον βασικό πυρήνα της περί Α.Ε. νομοθεσίας μας, κωδικοποιημένος με το Β.Δ. 174/1963.

Νεότερες ριζικές τροποποιήσεις και συμπληρώσεις έγιναν με τα Π.Δ. 409/1986 και 498/1987 με τα οποία προσαρμόσθηκε η περί Α.Ε. νομοθεσία μας προς τις οδηγίες των Ε.Ο.Κ. 1η, 2η, 3η, 4η, 6η και 7η, καθώς και με σειρά πιο πρόσφατων νομοθετημάτων, κυριότερα από τα οποία είναι ο Ν. 2339/1995 και το Π.Δ. 367/1994. Υπάρχει διοικητική κωδικοποίηση που καταρτίσθηκε με τη φροντίδα του Υπουργείου Εμπορίου (Φεβρουάριος 1988), η οποία όμως, σε ορισμένα σημεία, έχει τροποποιηθεί στο μεταξύ. Αλλά και σε άλλα νομοθετήματα με τα οποία ρυθμίζονται

---

¹¹ Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης, «Ανώνυμες Εταιρείες», Έκδοση δέκατη Πέμπτη, Εκδόσεις : «Πάμισος», Αθήνα 2012. σελ.65

η λειτουργία του Χρηματιστηρίου και διάφορα φορολογικά θέματα, υπάρχουν διατάξεις που ενδιαφέρουν τις Α.Ε.

Προϋποθέσεις Στάδια Σύστασης Α.Ε.

Οι προϋποθέσεις σύστασης¹² της Α. Ε. είναι η κατάρτιση καταστατικού, η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου, η έγκριση του καταστατικού και η χορήγηση άδειας σύστασης της Α. Ε. από τη Διοίκηση καθώς και η τήρηση διατυπώσεων δημοσιότητας.

Στάδια Σύστασης Α.Ε.

Η Α.Ε. έχει μετοχικό κεφάλαιο πάνω από 60.000€ τα οποία καταβάλλονται στην αρχή, υποχρεωτικά από το νόμο στην τράπεζα κατά τη σύστασή της και ύστερα η Α.Ε. μπορεί να μεταφέρει ολόκληρο το ποσό αυτό ή ένα μέρος στο ταμείο της. Το καταβαλλόμενο κεφάλαιο διαιρείται σε μετοχές. Η ονομαστική αξία κάθε μετοχής κυμαίνεται από 0,30€ μέχρι 100€. Η Α.Ε. συνιστάται με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Η άδεια σύστασης και έγκρισης της παρέχεται από το Υπουργείο Εμπορίου. Στη συνέχεια το εγκριτικό διάταγμα μαζί με περίληψη του καταστατικού δημοσιεύονται στο δελτίο Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της εφημερίδας της Κυβέρνησης. Η δήλωση έναρξης εργασιών υποβάλλεται στη Δ. Ο. Υ. μέσα σε 30 ημέρες από τη νόμιμη ση της Α.Ε. Ως χρόνος νόμιμης σύστασης της Α.Ε. θεωρείται η ημερομηνία καταχώρησης της στο μητρώο Α. Ε. και έγκρισης του καταστατικού της από την Υπηρεσία Εμπορίου της Νομαρχίας. Για τη σύσταση της Α.Ε. καταβάλλεται στην ΔΟΥ φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων 1% πάνω στο μετοχικό κεφάλαιο (άρθρα 17-31, Ν.1676/86) (άρθρο 1 Ν. 2941/2001).

Σε περίπτωση, που συγκεντρώνονται όλες οι μετοχές της Α.Ε. σ' ένα μόνο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η εταιρία δεν λύεται, αλλά εξακολουθεί να λειτουργεί με την υποχρέωση όμως να παρίσταται στις γενικές συνελεύσεις και αντιπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου ή συμβολαιογράφος.

---

¹² Για Περισσότερες Πληροφορίες στην Ιστοσελίδα : www.cc.uoa.gr

Τα δικαιολογητικά¹³ που πρέπει να προσκομίζονται στη Δ.Ο.Υ., για την έναρξη άσκησης δραστηριότητας της Α.Ε. και της πρώτης θεώρησης βιβλίων και στοιχείων:

1. Έγκριση (απόφαση) από τη Νομαρχία
2. Ανακοίνωση της Νομαρχίας
3. Καταστατικό και φωτοτυπία ταυτότητας νόμιμου εκπροσώπου
4. Τίτλο κυριότητας ή μισθωτήριο επαγγελματικής εγκατάστασης
5. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86, στην οποία ο εκπρόσωπος της Α.Ε. δηλώνει ότι θα προσκομίσει σε 2 ΦΕΚ τη σύσταση της εταιρίας αμέσως μετά τη δημοσίευση
6. Αντίγραφο δήλωσης καταβολής του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίων 1 % (καταβάλλεται εντός 15 ημερών από την καταχώρηση της εταιρίας στο Μητρώο Α.Ε.)
7. Έναρξη δραστηριότητας
8. Εξουσιοδότηση για τρίτο πρόσωπο που θα εκπροσωπεί στην έναρξη την Α. Ε. (γνήσιο υπογραφής)
9. Ασφαλιστικές ενημερότητες των μελών του Δ.Σ., όσων από αυτούς έχουν συμμετοχή στην Α.Ε. άνω του 3% (ΤΑΕ) και άνω του 5% (ΤΕΒΕ).
10. Φωτοτυπία της ταυτότητας του νόμιμου εκπροσώπου
11. Φωτοτυπία από τα εκκαθαριστικά των ατομικών δηλώσεων των μελών του Δ. Σ. (Αν μέλος του Δ. Σ., ασχέτως ποσοστού, δεν έχει ΑΦΜ από τη Δ. Ο. Υ., θα πρέπει να πάρει ΑΦΜ από τη Δ. Ο. Υ. που ανήκει.
12. Βεβαίωση εγγραφής σε επιμελητήριο

Σημείωση: Σε περίπτωση που έχει κυκλοφορήσει το ΦΕΚ σύστασης της, όταν υποβάλλεται η δήλωση έναρξης, αντί των δικαιολογητικών 1, 2, 3 6 προσκομίζεται το ΦΕΚ σε δυο αντίτυπα.

---

¹³ Για περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα : <http://www.taxnews.info/products/product-2/>

Καταστατικό

Το καταστατικό¹⁴ είναι το έγγραφο το οποίο περιέχει κατ' αρχάς τη σύμβαση της σύστασης της Α.Ε. Επίσης, το καταστατικό περιλαμβάνει τους όρους οργάνωσης και λειτουργίας της Α.Ε. καθώς επίσης και τις συμβάσεις ανάληψης του μετοχικού κεφαλαίου. Το καταστατικό καταρτίζεται πάντοτε με συμβολαιογραφικό έγγραφο και κατά τη σύνταξή του πρέπει να παρίστανται οι ιδρυτές της Α.Ε. οι οποίοι και υπογράφουν. Οι ιδρυτές μπορούν να παρίστανται και με αντιπρόσωπο αρκεί να υπάρχει πληρεξουσιότητα με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Επίσης, απαιτείται παράσταση δικηγόρου. Περιεχόμενο του καταστατικού (παράρτημα) αναφέρεται στο άρθρο 2 του Ν.2190/20¹⁵.

Συγκεκριμένα το καταστατικό¹⁶ πρέπει να περιέχει διατάξεις:

- Για την επωνυμία και το σκοπό της εταιρείας

Η επωνυμία λαμβάνεται από το αντικείμενο της εταιρείας. Σε περίπτωση που ο σκοπός της εταιρείας εκτείνεται σε πολλά αντικείμενα η επωνυμία μπορεί να λαμβάνεται από τα κυριότερα από αυτά. Στην επωνυμία δύναται να περιέχεται και το ονοματεπώνυμο κάποιου ιδρυτού ή άλλου φυσικού προσώπου ενώ πρέπει να περιέχονται και οι λέξεις "Ανώνυμη εταιρεία". Ο σκοπός της Α.Ε. αφορά το αντικείμενο της δραστηριότητας το οποίο χαρακτηρίζει την Α.Ε. Το αντικείμενο μπορεί να είναι ευρύ ή πολλαπλό, δεν μπορεί όμως να είναι αόριστο ή γενικό (λ. χ. εμπορία γενικά). Ο σκοπός της Α.Ε. πρέπει να είναι νόμιμος και να μην αντιβαίνει στα χρηστά ήθη. Προσθήκη νέου αντικειμένου απαιτεί τροποποίηση του καταστατικού.¹⁷

- Για την έδρα της εταιρείας

Ως έδρα της εταιρείας πρέπει να ορίζεται ένας δήμος ή μια κοινότητα της ελληνικής επικράτειας. Αλλαγή της έδρας της Α.Ε. (όχι κατ' ανάγκη του δήμου ή της κοινότητας αλλά και της διεύθυνσης εγκατάστασης) προϋποθέτει τροποποίηση του καταστατικού.

¹⁴ <http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/7895>

¹⁵ http://www.ktpae.gr/pdf/A_4a_N_2190_1920.pdf

¹⁶ Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης, «Ανώνυμες Εταιρείες (Από άποψη Νομική, Οικονομική, Οργανωτική, Λογιστική & Φορολογική)», Εκδόσεις: «ΠΑΜΙΣΟΣ», Αθήνα 1986. σελ.43

¹⁷ Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης, «Ανώνυμες Εταιρείες», Έκδοση δέκατη Πέμπτη, Εκδόσεις : «Πάμισος», Αθήνα 2012. σελ.12

- Για τη διάρκεια της εταιρείας

Η Α.Ε. πρέπει να έχει ορισμένη διάρκεια μετά την πάροδο της οποίας λύεται. Ο νόμος δεν καθορίζει ανώτατο ή κατώτατο όριο διάρκειας αλλά πρέπει να υπάρχει οπωσδήποτε ημερομηνία λήξης. Η διάρκεια της Α.Ε. παρατείνεται με απόφαση της Γ. Σ. που πρέπει να ληφθεί πριν από τη λήξη της διάρκειας και να ληφθεί με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.

- Για το ύψος και τον τρόπο καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου

Το Μ. Κ. αναγράφεται πάντοτε σε χρήμα ακόμη και στην περίπτωση που εισφορές των μετόχων συνίστανται σε είδος. Το μέρος του κεφαλαίου που ισούται με το ελάχιστο όριο του Μ.Κ. Α.Ε. (σήμερα 60.000 Ευρώ.) πρέπει να καταβληθεί είτε σε μετρητά είτε σε είδος με τη σύσταση της εταιρείας.

- Για το είδος των μετοχών, καθώς και για τον αριθμό, την ονομαστική αξία και την έκδοσή τους

Οι μετοχές της Α.Ε. μπορεί να είναι ανώνυμες ή ονομαστικές ανάλογα με το τι επιθυμούν οι ιδρυτές. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι από ορισμένους νόμους καθίσταται υποχρεωτικό με βάση είτε το αντικείμενο της Α.Ε. είτε την διάρθρωση του ενεργητικού της (λ. χ. επένδυση ιδίων κεφαλαίων σε αστικά ακίνητα) οι μετοχές να είναι ονομαστικές. Η ονομαστική αξία των μετοχών δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 0,30 Ευρώ. και μεγαλύτερη των 100 Ευρώ.

- Για τον αριθμό των μετοχών κάθε κατηγορίας εάν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών

Οι μετοχές μπορεί να είναι κοινές ή προνομιούχες με δικαίωμα ή χωρίς δικαίωμα ψήφου.

- Για τη μετατροπή ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες ή ανωνύμων σε ονομαστικές.

Το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει ή να απαγορεύει τη μετατροπή ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες ή ανωνύμων μετοχών σε ονομαστικές.

- Για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα θέματα του Δ. Σ. καθορίζονται από τα άρθρα 18 , 19 , 20 , 21 , 22 , 23 , 24 του Ν.2190/20. Περιληπτικά στο καταστατικό πρέπει να καθορίζεται ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. (κατώτερος και ανώτερος,) ο χρόνος θητείας ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει την εξαετία.

Επίσης τα μέλη του Δ.Σ. είναι πάντοτε επανεκλέξιμα και ελεύθερα ανακλητά. Το Δ.Σ. επιτρέπεται εφόσον ορίζεται από το καταστατικό να συνεδριάζει και σε τόπο εκτός της έδρας στην ημεδαπή.

- Για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των Γενικών Συνελεύσεων.

Τα θέματα αυτά καθορίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 25 ,26 , 27 , 28 , 29 , 31 , 32 , 33 , 34 , 35γ του Ν.2190/20¹⁸ . Πλέον των υποχρεωτικών διατάξεων των άρθρων αυτών το καταστατικό μπορεί να καθορίζει και άλλα πρόσωπα (εκτός του ταμείου της εταιρείας του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, και των τραπεζών που βρίσκονται στην Ελλάδα) στα οποία μπορούν να κατατεθούν οι μετοχές προκειμένου οι κάτοχοι τους να λάβουν μέρος στις συνελεύσεις. Επίσης το καταστατικό μπορεί να καθορίζει και άλλα θέματα (πλην των οριζόμενων στο άρθρο 29 παρ. 3) για τα οποία προκειμένου να ληφθεί απόφαση απαιτείται αυξημένη απαρτία, και θέματα (πλην των καθοριζόμενων από την παρ. 2 του άρθρ.

1.) για τα οποία προκειμένου να ληφθεί απόφαση απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία.
  - Για τους ελεγκτές
  - Για τα δικαιώματα των μετόχων
  - Για τον Ισολογισμό και τη διάθεση των κερδών.
  - Για τη λύση και την εκκαθάριση της περιουσίας της.
Σχετικά οι διατάξεις των άρθρων 47 , 48 , 49 .

Επίσης υποχρεωτικά το καταστατικό πρέπει να αναφέρει,

- Τα ατομικά στοιχεία των φυσικών ή νομικών προσώπων που υπέγραψαν το καταστατικό της εταιρείας ή στο όνομα και για λογαριασμό των οποίων έχει υπογραφεί το καταστατικό αυτό.

Η προϋπόθεση αυτή είναι αυτονόητη με μόνο το γεγονός του ότι το καταστατικό της Α.Ε. συντάσσεται από συμβολαιογράφο και συνεπώς επιβάλλεται η αναγραφή όλων των στοιχείων των συμβαλλομένων. Αν μεταξύ των ιδρυτών υπάρχει και νομικό πρόσωπο το καταστατικό περιέχει και τη νομιμοποίηση των εκπροσώπων της.

- Το συνολικό ποσό, τουλάχιστον κατά προσέγγιση, όλων των δαπανών που απαιτήθηκαν για τη σύσταση της εταιρείας και βαρύνουν αυτή.

---

¹⁸ http://www.ktpae.gr/pdf/A_4a_N_2190_1920.pdf

Τήρηση βιβλίων¹⁹

Ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων ορίζει (άρθρο 4 παρ.2)²⁰ ότι οι ημεδαπές και οι αλλοδαπές ανώνυμες εντάσσονται στην (Γ') κατηγορία τήρησης βιβλίων. Ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας τηρεί τα λογιστικά βιβλία κατά τη διπλογραφική μέθοδο με οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα, σύμφωνα με τις γενικά παραδεκτές αρχές της λογιστικής σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.1 του Κ.Β.Σ.

Ενδεικτικά αναφέρονται βιβλία ανεξάρτητα από το αντικείμενο εργασιών της εταιρείας, τα οποία υποχρεούται να τηρεί η Α.Ε.

- Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμού
- Συγκεντρωτικό Ημερολόγιο
- Αναλυτικά Ημερολόγια
- Γενικό Καθολικό
- Αναλυτικά Καθολικά
- Μητρώο Παγίων
- Βιβλία προβλεπόμενα από τις άλλες διατάξεις όπως, βιβλίο Πρακτικών Συνεδριάσεων των Γενικών Συνελεύσεων, βιβλία Πρακτικών Συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, βιβλίο Μετόχων, βιβλία Μετοχών ακόμη και βιβλία προβλεπόμενα από ειδικότερες διατάξεις²¹ (π.χ. από αναπτυξιακούς νόμους).

Επομένως, η σημασία των παραδοσιακών λογιστικών συστημάτων στη χώρα μας έχει πλέον εξασθενήσει. Έχουν ξεπερασθεί τόσο από τη νομοθεσία (ακολουθείται οποιοδήποτε σύστημα), όσο και από την ευρεία εφαρμογή της μηχανογραφημένης λογιστικής (ένα ημερολόγιο με πολλά αναλυτικά καθολικά).

Από 1.1.93 επεκτάθηκε η εφαρμογή του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (ΕΓΛΣ) σε όσους τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας. Είναι υποχρεωτική τουλάχιστον σε επίπεδο πρωτοβάθμιων, δευτεροβάθμιων και υπογραμμισμένων τριτοβάθμιων λογαριασμών, εκτός από τους λογαριασμούς της ομάδας 9.

---

¹⁹ Δημήτρης Καραγιάννης, *Λογιστική, κοστολόγηση, φοροτεχνικά*, Θεσσαλονίκη 2001 σελ.58

²⁰ Το δίκαιο της ανώνυμης εταιρείας, Ε. Περάκης, 3η Έκδοση 2014 σελ.23

²¹ Δημήτρης Καραγιάννης, *Λογιστική, κοστολόγηση, φοροτεχνικά*, Θεσσαλονίκη 2001, σελ. 89-90

Η ανάπτυξη των δευτεροβάθμιων σε μη θεσμοθετημένους τριτοβάθμιους λογαριασμούς και των τριτοβάθμιων σε τεταρτοβάθμιους μπορεί να γίνεται σύμφωνα με τις ανάγκες των επιτηδευματιών, και είναι χρήσιμη για τη λογιστική οργάνωση της επιχείρησης και τη μελλοντική αντιμετώπιση μιας πιθανής νέας νομοθετικής ρύθμισης. Οι διατάξεις που επιβάλουν την τήρηση κλαδικών λογιστικών σχεδίων (ασφαλιστικές επιχειρήσεις, τράπεζες, ΝΠΔΔ) υπερισχύουν των διατάξεων αυτής της παραγράφου.

Επίσης, από 1.1.05 τηρούνται υποχρεωτικά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) international Accounting Standards (IAS) από τις εισηγμένες Α.Ε. στο ΧΑΑ, ενώ με την πολ. 1025/05 παρέχονται διευκρινιστικές οδηγίες που υποχρεωτικά πρέπει να εφαρμόζονται και από όσους επιλέγουν την προαιρετική τήρηση των ΔΛΠ.

Ο επιτηδευματίας έχει τη δυνατότητα να αλλάξει το λογιστικό σύστημα που ακολουθεί από την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου ή και κατά τη διάρκειά της, αν πρόκειται να αλλάξει ο τρόπος τήρησης των βιβλίων από το χειρόγραφο στο μηχανογραφικό.

Βιβλία Γ' κατηγορίας²² υποχρεούνται να τηρούν οι ΑΕ, οι ΕΠΕ και όσες άλλες επιχειρήσεις ξεπερνούν το 1.500.000 € ως ετήσια ακαθάριστα έσοδα. Ακολουθείται η διπλογραφική μέθοδος και οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα (κλασσικό ή συγκεντρωτικό) βάσει των παραδεκτών αρχών της Λογιστικής. Στη μηχανογραφημένη λογιστική (άρθρα 22-25), με τη μεγάλη χωρητικότητα των δίσκων και τη "φιλικότητα" του προγράμματος, ενημερώνεται μόνο ένα ημερολόγιο και παρέχεται άμεση πληροφόρηση (εκτύπωση) στην επιχείρηση από όλους τους λογαριασμούς των αναλυτικών καθολικών. Τότε ο μικρός ή μεγάλος όγκος συναλλαγών πρέπει να προσδιορίζει το ένα ή περισσότερα τερματικά (πληκτρολόγια) και όχι το ένα ή περισσότερα ημερολόγια.

---

²² Δημήτρης Καραγιάννης, *Λογιστική, κοστολόγηση, φοροτεχνικά*, Θεσσαλονίκη 2001 σελ.75-78

2.1.1 Χαρακτηριστικά Ανώνυμων Εταιρειών

Τα κύρια χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων που έχουν μορφή Α.Ε. είναι²³:

- 1) Η καθαρή περιουσία (ίδιο κεφάλαιο) της επιχείρησης διαχωρίζεται σε μετοχικό κεφάλαιο και σε μη μετοχικό κεφάλαιο (αποθεματικά, διαφορές υπέρ το άρτιο, ποσά προοριζόμενα για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, κέρδη εις νέο κ.λ.π.).
- 2) Φορείς του κεφαλαίου των Α.Ε. είναι οι κάτοχοι των τίτλων μετοχών (μέτοχοι) οι οποίοι δεν έχουν τα δικαιώματα εταίρου προσωπικής εταιρίας αλλά του κεφαλαιούχου - επενδυτή.
- 3) Η ιδιότητα του μετόχου μεταβιβάζεται με τη μεταβίβαση του τίτλου της μετοχής.
- 4) Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις κάθε μετόχου εξαρτώνται από το ύψος της κεφαλαιακής του συμμετοχής, γι' αυτό η Α.Ε. χαρακτηρίζεται ως κεφαλαιουχική ή κεφαλαιακή εταιρία και όχι ως προσωπική.
- 5) Η Α.Ε. αποτελεί νομικό πρόσωπο του οποίου τα δικαιώματα και υποχρεώσεις απορρέουν από το νόμο και το καταστατικό.
- 6) Κατά ρητή διάταξη του νόμου, έχει την εμπορική ιδιότητα έστω και αν το αντικείμενο των εργασιών της δεν είναι εμπορικές πράξεις.
- 7) Η οικονομική ευθύνη των μετόχων έναντι των τρίτων περιορίζεται μέχρι το ποσό συμμετοχής τους στη διαμόρφωση του κεφαλαίου της Α.Ε.

---

²³ Λιονταρήs Κ., (2008), *Ανώνυμες Εταιρίες*, Εκδόσεις Πάμισσος, Αθήνα σελ.122

2.1.2 Τρόπος λειτουργίας Α.Ε

Όργανα της ανώνυμης εταιρίας

Το καταστατικό σύμφωνα με το Κ.Ν.2190/1920,²⁴ προβλέπει τις αρμοδιότητες των οργάνων που διοικούν την οικονομική μονάδα. Τα όργανα αυτά είναι η Γενική Συνέλευση των μετόχων, το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Ελεγκτές.

Στην Γενική Συνέλευση μπορούν να συμμετέχουν τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που κατέχουν μετοχές στην προβλεπόμενη εταιρία. Στην συγκέντρωση της Γενικής Συνέλευσης έχει την δυνατότητα να προβεί σε τροποποιήσεις διατάξεων του καταστατικού, καθώς και διορισμού των υπολοίπων οργάνων διοίκησης και ορισμού των αρμοδιοτήτων τους. Τα θέματα και οι αποφάσεις σχετίζονται με τις τροποποιήσεις διατάξεων του καταστατικού, την εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών της εταιρίας, την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων και την αποδοχή ή με τη διάθεση των αποτελεσμάτων, σύμφωνα με την πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου.²⁵ Είναι αυτή οι οποία αποφασίζει για την έκδοση ομολογιακού δανείου, τη συγχώνευση ή μετατροπή της εταιρίας, τη λύση και εκκαθάριση αυτής και για τον διορισμό των εκκαθαριστών.

Οι συνεδριάσεις γίνονται με δύο τρόπους όπως αυτόκλητα ή με πρόσκληση που θα κάνει το Διοικητικό Συμβούλιο. Η συνεδρίαση γίνεται στην έδρα της εταιρίας. Ψηφίζουν για να παρθούν οι διάφορες αποφάσεις κατά πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπείται σ'αυτή και είναι δεσμευτικές για το σύνολο των μετόχων. Η συνέλευση γίνεται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο.

Η πρόσκληση συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου²⁶ θα πρέπει να οργανωθεί και να ανακοινωθεί ώστε το σύνολο των μετόχων να πληροφορηθούν για τον τόπο συνεδρίασης, την ημερομηνία και την ώρα της συνεδρίασης, καθώς και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης για τα οποία θα ληφθούν αποφάσεις από τους μετόχους. Η ανακοίνωση της πρόσκλησης, στην περίπτωση που η Γενική Συνέλευση δεν είναι αυτόκλητη, επιβάλλεται να δημοσιευτεί είκοσι ημέρες πριν από τη σύγκληση της στο ΦΕΚ (Φύλλο Εφημερίδα της Κυβέρνησης) στο τεύχος των Α.Ε. και Ε.Π.Ε., στον ημερήσιο πολιτικό τύπο, σε μία οικονομική εφημερίδα και σε μία ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα, η οποία εκδίδεται στον τόπο της έδρας της Α.Ε.

²⁴<<Εμπορικές εταιρίες>> Συγγραφέας: Ν. Ρόκας 7η Έκδοση 2012, Σελ.: 574

²⁵ Λιονταρής Κ., (2008), *Ανώνυμες Εταιρίες*, Εκδόσεις Πάμισσος, Αθήνα, σελ. 109

²⁶ Σκαλίδης Ε. (2000), *Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών*, Εκδόσεις University Studio Press σελ. 74

Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης μπορούν να μην γίνουν αποδεκτές από τους μετόχους οι οποίοι εκπροσωπούν τουλάχιστον το 1/20 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, από το Διοικητικό Συμβούλιο. Επίσης, από οποιοδήποτε μέλος του Δ. Σ. της εταιρίας, εφόσον διαπραγματεύεται ζήτημα ποινικής δίωξης ή αποζημίωσης εναντίον του. Οι λόγοι απόρριψης των αποφάσεων έχει ως αποτέλεσμα την ακύρωση της απόφασης, όταν αυτές λαμβάνονται κατά παράβαση του νόμου ή όταν αυτές υλοποιηθούν θίγονται συμφέροντα μετόχων και πιστωτών της οικονομικής μονάδας.

Η Γενική Συνέλευση

Οι Γενικές Συνελεύσεις χωρίζονται σε τρία είδη συνέλευσης την τακτική, την έκτακτη και την καταστατική. Το είδος της συνέλευσης είναι ανάλογα με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, για τα οποία οι μέτοχοι καλούνται να συζητήσουν και να λάβουν αποφάσεις.²⁷

Το πρώτο είδος συνέλευσης είναι η τακτική συνέλευση που συνέρχεται υποχρεωτικά κάθε έτος και μέσα σε χρονικό διάστημα έξι μηνών από την ημερομηνία λήξης της διαχειριστικής χρήσης και έχει ως θέματα την έγκριση ή μη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, τον έλεγχο της διοίκησης της εταιρίας, την απαλλαγή ή μη των ελεγκτών και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από κάθε ευθύνη αποζημίωσης και την εκλογή νέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου από κάθε ευθύνη αποζημίωσης και την εκλογή νέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου και Ελεγκτών. Στην τακτική συνέλευση πρέπει να υπάρχει απαρτία, δηλαδή να παρευρίσκονται σ' αυτή μέτοχοι που κατέχουν το 1/5 του μετοχικού κεφαλαίου. Αν δεν υπάρχει απαρτία τότε επαναλαμβάνεται η συνέλευση εντός είκοσι ημερών και συνεδριάζει νόμιμα, χωρίς να απαιτείται η παρουσία μετόχων που κατέχουν ορισμένο ποσοστό μετοχικού κεφαλαίου. Η συμμετοχή αυτή των μετόχων εξαρτάτε από τα θέματα που έχουν μεγαλύτερη βαρύτητα για τη λειτουργία της εταιρίας, ο νόμος επιβάλλει μεγαλύτερο ποσοστό προκειμένου να υπάρχει απαρτία. Η συνέλευση μπορεί να αναβληθεί, εάν αυτό ζητηθεί από μετόχους που εκπροσωπούν το 1/20 του κεφαλαίου, πρέπει, ωστόσο, να συνεδριάσει υποχρεωτικά εντός τριάντα ημερών από την ημερομηνία αναβολής της.

²⁷ Λαζαρίδης Γιάννης, Παπαδόπουλος Δημήτρης, «Χρηματοοικονομική διοίκηση», τεύχος Β', Θεσσαλονίκη 2006. σελ.42

Το δεύτερο, η έκτακτη συνέλευση πραγματοποιείται μετά από αίτηση των μετόχων ή των ελεγκτών προς το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας. Ανακοινώνετε εντός δέκα ημερών, σε χρονική στιγμή που επιθυμούν οι ίδιοι και με θέματα τα οποία αναφέρονται στην αίτηση.

Τέλος, η συνέλευση η οποία συγκαλείται με σκοπό την τροποποίηση του καταστατικού, της εταιρίας και ονομάζεται καταστατική. Οι αποφάσεις της αφορούν θέματα που έχουν σχέση με τη μεταβολή του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας ή των σκοπών της εταιρίας, την έκδοση ομολογιακού δανείου, την αλλαγή της έδρας, τη λύση ή την παράταση της διάρκειάς της, καθώς και θέματα σχετικά με τη διάσπαση ή συγχώνευση ή μετατροπή ή αναβίωση. Η συνεδρίαση είναι νόμιμη όταν σ' αυτήν παρευρίσκονται μέτοχοι που εκπροσωπούν τα 2/3 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Αν δεν είναι απαρτία συγκαλείται ξανά εντός είκοσι ημερών. Στην δεύτερη συνάντηση πρέπει να εκπροσωπούν οι μέτοχοι του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Στην περίπτωση που δεν παρευρίσκονται οι μέτοχοι που προβλέπεται τότε η συνέλευση συγκαλείται σε διάστημα είκοσι ημερών και θεωρείται ότι συνεδριάζει νόμιμα. Εάν παρευρίσκονται σε αυτή οι μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/3 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Οι αποφάσεις της καταστατικής Γενικής Συνέλευσης, για ορισμένα θέματα, πέρα από την αυξημένη πλειοψηφία για την απαρτία της, απαιτούν και αυξημένο ποσοστό στη λήψη των αποφάσεων τους.

Διοικητικό Συμβούλιο²⁸

Οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου είναι να διοικούν και να εκπροσωπούν την εταιρία. Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει ποια μέλη θα είναι σε αυτήν και ποιες οι αρμοδιότητες της. Επίσης, έχει την δυνατότητα να αποφασίζει και να εγκρίνει την αμοιβή για τις υπηρεσίες που παρέχει το Διοικητικό Συμβούλιο. Ένας τρόπος αμοιβής είναι επί των κερδών της χρήσης. Η αμοιβή αυτή δίνεται ως ποσοστό από τα καθαρά κέρδη της εταιρίας, εφόσον αυτό προβλέπεται στο καταστατικό της, με απόφαση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων που εγκρίνει τον ισολογισμό, τα αποτελέσματα χρήσης και τη διάθεση των κερδών, αφού προηγουμένως έχει παρακρατηθεί από τα κέρδη ο αναλογούν φόρος εισοδήματος, το τακτικό αποθεματικό και το πρώτο μέρος.

---

²⁸ Κοντάκος Αριστοτέλης, «Γενική Λογιστική», Εκδόσεις ΕΛΛΗΝ, Αθήνα 2006. σελ.34-37

Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου δεσμεύουν την εταιρία κατά τη διάρκεια της θητείας του. Η θητεία τους δεν μπορεί να υπερβεί τα έξι χρόνια. Ελέγχονται από τη Γενική Συνέλευση τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο, η οποία είναι και η μόνη αρμόδια, προκειμένου να αποφασίσει για την απαλλαγή ή μη των μελών από ευθύνες που συνεπάγονται οι συγκεκριμένες αποφάσεις.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν κάποιους περιορισμούς τόσο στην συμμετοχή τους σε προσωπικές εταιρίες, όσο να έχουν ατομική επιχείρηση. Απαγορεύεται από το νόμο να έχουν παρεμφερή συμμετοχή και στην ανώνυμη εταιρία, χωρίς την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης. Από την άλλη πλευρά η εταιρία μπορεί να απαιτήσει αποζημίωση από το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου λόγω απώλειας εσόδων αυτής της δραστηριότητας του.

Αποτελείται τουλάχιστον από τρία πρόσωπα. Μετά την εκλογή τους, στην πρώτη συνεδρίαση εκλέγουν τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Τα μέλη του συνεδριάζουν μία φορά το μήνα, το λιγότερο, στην έδρα της εταιρίας. Η συνεδρίαση γνωστοποιείται μετά από πρόσκληση του Προέδρου του και σε οποιοδήποτε χρονική στιγμή. Οι αποφάσεις καταγράφονται στο βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι αποφάσεις της συνέλευσης πρέπει να είναι νόμιμες, δηλαδή να είναι σύμφωνη με το καταστατικό ή ο σκοπός ή οι αποφάσεις του απέβησαν παράνομοι ή ανήτικοι ή αντίθετοι προς τη δημόσια τάξη. Για να είναι έγκυρη η συνέλευση απαιτείται να παρευρίσκονται στη συνεδρίαση τα μισά συν ένα μέλος, όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω δεν μπορεί να είναι λιγότερα από τρία μέλη.

Οι Ελεγκτές

Ο έλεγχος προϋποθέτει δύο πρόσωπα τον ελεγκτή και τον ελεγχόμενο. Ο ελεγκτής εξετάζει αντικειμενικά και χωρίς προκαταλήψεις τις πράξεις του και τις ενέργειες. Αντικείμενο του ελεγκτή είναι η οικονομική διαχείριση της ξένης περιουσίας φυσικού ή νομικού προσώπου. Ο ελεγκτής κάνει μία έκθεση ελέγχου που αποτελούν την επίσημη νομιμότητα της ή μη ορθής διαχείρισης. Επίσης, συνθέτουν την ασφαλιστική δικλείδα που θα προλάβει ή θα επανορθώσει λάθη, ατασθαλίες και κάθε τύπου αυθαιρεσίες.

Η έκθεση αυτή για την οικονομική διαχείριση της περιουσίας της οικονομικής μονάδας ενδιαφέρει άμεσα τους μετόχους, ταυτόχρονα τους λοιπούς χρηματοδότες

για παράδειγμα τις τράπεζες, τους προμηθευτές, κάθε συναλλασσόμενο με αυτήν. Επίσης, την διοίκηση, το πρόσωπο της οικονομικής μονάδας. Τέλος, το κράτος με την εξασφάλιση φόρων και τυχών επιδοτήσεων κλπ.

Ο ελεγκτής είναι υποκείμενο του ελέγχου, δηλαδή το πρόσωπο που καταστρώνει, προγραμματίζει και τελικά διενεργεί την όλη ελεγκτική διαδικασία στην δημόσια και ιδιωτική οικονομία.

Υπάρχουν δύο είδη ελεγκτών οι ελεγκτές εσωτερικού και εξωτερικού. Στην πρώτη περίπτωση είναι να έχει υπαλληλική εξάρτηση από την οικονομική μονάδα. Στην άλλη περίπτωση είναι ανεξάρτητος και αδέσμευτος έναντι της επιχείρησης. Επίσης, εκλέγονται είτε από την επιχείρηση είτε διορίζονται από το κράτος την Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.), την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχου (ΥΠ. Ε. Ε.) κλπ. Υπάρχουν διαφορές ανάμεσα στους δύο αυτούς ελέγχους στους μεν εσωτερικούς ελεγκτές σκοπός εκτός από τις Λογιστικές επαληθεύσεις είναι η εφαρμογή των εσωτερικών οδηγιών με συνέπεια διοικητικές μόνο κυρώσεις. Ενώ στους εξωτερικού ελεγκτές σκοπός είναι η εφαρμογή της Φορολογικής και Εμπορικής Νομοθεσίας με συνέπεια οικονομικές κυρώσεις, απόρριψη βιβλίων κλπ.²⁹ Η έκθεση ελέγχου εκφράζει τη γνώμη των ελεγκτών σαν εμπειρογνώμονες πάνω στις οικονομικές εκθέσεις των επιχειρήσεων. Οι οικονομικές εκθέσεις έχουν ως πηγή τα αποδεικτικά στοιχεία που λαμβάνονται από τα λογιστικά βιβλία των επιχειρήσεων. Μπορούν να συλλεχθούν από προσωπικές επιθεωρήσεις των ελεγκτών και διάφορες πηγές έξω από την επιχείρηση.

Τα στοιχεία που συγκεντρώνει ο ελεγκτής είναι πολυπληθή. Όλα αυτά χρειάζονται να αξιολογηθούν και να εκτιμηθούν πριν ο ελεγκτής τεκμηριώσει την άποψη του. Το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων που ο ελεγκτής επιδιώκει να συγκεντρώσει ή να λάβει γνώση μπορούν να χωριστούν σε δύο ομάδες.

Η πρώτη ομάδα αφορά κυρίως λογιστικά στοιχεία. Αυτά τα στοιχεία μπορεί να είναι τα λογιστικά βιβλία, τις υπολογιστικές εργασίες για παράδειγμα, θα μπορούσαν να είναι οι υπολογισμοί για τον προσδιορισμό του ποσού της ετήσιας απόσβεσης και το αποτέλεσμα της καταμέτρησης και αποτίμησης των αποθεμάτων, τα έγγραφα προς την επιχείρηση καθώς και τα έγγραφα που εκδίδονται από προμηθευτές, πελάτες, τράπεζες και δημόσιο. Τα ισοζύγια, τους αριθμοδείκτες και τις συγκρίσεις είναι η σύγκριση του ποσού κάθε περιουσιακού στοιχείου

---

²⁹ Δράκος Γ., «Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική», Αθήνα 1986 σελ.26

υποχρέωσης, εσόδου και δαπάνης με τα αντίστοιχα ποσά των προηγούμενων χρόνων είναι ένας απλός τρόπος για την διαπίστωση ενδεχόμενων σημαντικών μεταβολών. Σε κάθε μεταβολή οι ελεγκτές θα πρέπει να προστρέχουν στην εύρεση της αιτίας που την προκαλεί. Η δεύτερη ομάδα σχετίζεται με αποδεικτικά στοιχεία που είναι αποτέλεσμα της ελεγκτικής εργασίας όπως τα φυσικά αποδεικτικά στοιχεία τα οποία είναι η απλή ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης. Πρέπει όμως να εξακριβωθεί ότι η κυριότητα αυτών ανήκει στην επιχείρηση. Ο ελεγκτής μπορεί να διαπιστώσει μόνο έμμεσα την ύπαρξη διαφόρων περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν στην κυριότητα της επιχείρησης. Για παράδειγμα, ο έλεγχος για καταθέσεις γίνεται μέσα από την εξέταση των αντιγράφων κινήσεως λογαριασμού ή τα έγγραφα προς τον ελεγκτή από την ελεγχόμενη επιχείρηση και τρίτους. Επίσης τα μεταγενέστερα του ισολογισμού. Τα πιο γνωστά από αυτά είναι η ακύρωση κάποιας σημαντικής παραγγελίας πωλήσεως προϊόντων, η απότομη μείωση των αποθεμάτων της επιχείρησης και η μη είσπραξη επιταγών που όμως παρουσιάζονται ως διαθέσιμα. Όταν εντοπιστούν αυτά τα γεγονότα ο ελεγκτής οφείλει να κάνει σχετική μνεία στην έκθεση ελέγχου του. Άλλα στοιχεία, είναι οι πληροφορίες που προέρχονται από συνεντεύξεις, παρατηρήσεις και επισημάνσεις του ελεγκτή και αποδεικτικά στοιχεία από εμπειρογνώμονες.

Κεφάλαιο 3

3.1 Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης

Η εταιρία περιορισμένης ευθύνης³⁰ αποτελεί μία ενδιάμεση εταιρική μορφή, η οποία συνδυάζει προσωπικά και κεφαλαιουχικά στοιχεία. Χαρακτηριστικό της Ε.Π.Ε. είναι ότι για τα χρέη της εταιρίας ευθύνεται μόνον η ίδια η εταιρία ως νομικό πρόσωπο και όχι οι εταίροι. Η Ε.Π.Ε. αποτελεί τη συνηθέστερη εταιρική μορφή μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, λόγω του γεγονότος ότι συνδυάζει προσωπικά στοιχεία (δηλ. διαπροσωπικές σχέσεις εταίρων που υπάρχουν σε μία οικογενειακή επιχείρηση) και κεφαλαιουχικά στοιχεία (ευθύνη νομικού προσώπου εταιρίας για χρέη και όχι ευθύνη των εταίρων). Επιπλέον η Ε.Π.Ε. αποτελεί τη συνέχεια, κατά κάποιον τρόπο, μιας ομόρρυθμης εταιρίας, στην εξελικτική της πορεία, όταν ο κύκλος των εργασιών της αρχίζει να διευρύνεται και η εταιρία θέλει να «ανοιχθεί» περισσότερο, πριν το στάδιο της μετατροπής της σε Ανώνυμη Εταιρία.

Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.³¹

Με το Προεδρικό Διάταγμα 279/1993 προστέθηκε στον Ν. 3190/1955³² το άρθρο 43^α 31 σύμφωνα με το οποίο μπορεί να συσταθεί Ε.Π.Ε. από ένα μόνο πρόσωπο ή να καταστεί μονοπρόσωπη υφιστάμενη Ε.Π.Ε., προφανώς στην περίπτωση όπου όλα τα εταιρικά μερίδια συγκεντρωθούν στα χέρια ενός προσώπου, γεγονός που παλαιότερα οδηγούσε στη λύση της εταιρίας. Στην επωνυμία της εταιρίας θα πρέπει να περιλαμβάνεται, χωρίς συντομογραφίες, η φράση «Μονοπρόσωπη Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης». Ο μοναδικός αυτός εταίρος ασκεί όλες τις εξουσίες της απόφασης Συμβουλίου Επικρατείας, οι αποφάσεις του όμως πρέπει να καταγράφονται σε πρακτικό που προσυπογράφεται την ίδια ημέρα από παριστάμενο συμβολαιογράφο της έδρας της εταιρίας.

Φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να είναι μοναδικός εταίρος σε περισσότερες από μια Ε.Π.Ε. Επίσης δεν μπορεί μια Ε.Π.Ε. να έχει ως μοναδικό εταίρο άλλη μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. Συμβάσεις συναπτόμενες μεταξύ του μοναδικού εταίρου και της εταιρίας την οποία εκπροσωπεί εγγράφονται σε πρακτικά ή καταρτίζονται

³⁰ Ρόκας, Νικόλαος Κ. Γενικό μέρος εμπορικού δικαίου - αξιόγραφα / Νικόλαος Κ. Ρόκας, Ενάγγελος Εμμ. Περάκης. – Αθήνα σελ.52-54

³¹ Ρόκας, <<Εμπορικές εταιρίες>>, σελ.607, 7η Έκδοση 2012

³² http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=227180#LinkTarget_905

γραφτώ. Γενικά, η μονοπρόσωπη εταιρία θέτει ορισμένα νομικής φύσεως προβλήματα τα οποία μελετώνται από το εταιρικό δίκαιο, αλλά δεν έχουν επίδραση στη λογιστική της, η οποία τηρείται κατά τα γνωστά.

Αλλοδαπή Ε.Π.Ε³³

Μία εταιρεία περιορισμένης ευθύνης θεωρείται αλλοδαπή (δηλαδή όχι ελληνικής ιθαγένειας) όταν έχει την έδρα της εκτός Ελλάδας. Η αλλοδαπή εταιρεία υπάγεται στο δίκαιο της χώρας στην οποία έχει την έδρα της. Εάν θεωρηθεί ότι η αλλοδαπή εταιρεία έχει την πραγματική της έδρα στην ημεδαπή, επειδή η διοίκηση και η δραστηριότητα αυτής βρίσκονται στην ημεδαπή, τότε αυτή μπορεί να αναχθεί και στα ελληνικά δικαστήρια. Να τονιστεί εδώ ότι η Ε.Π.Ε. που περιλαμβάνει στα μέλη της και αλλοδαπά ή μόνο αλλοδαπά πρόσωπα (φυσικά η νομικά), εφόσον έχει την έδρα της εντός της ελληνικής επικράτειας, δεν είναι αλλοδαπή.

Άδεια εγκαταστάσεως αλλοδαπής Ε.Π.Ε.

Οι αλλοδαπές εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, μπορούν να εγκαταστήσουν στην Ελλάδα υποκατάστημα ή πρακτορείο κατόπιν αποφάσεως (αδείας) του Υπουργού Εμπορίου (άρθρο 57 Ν. 3190/55). Η άδεια αυτή του Υπουργού Εμπορίου εκδίδεται εφόσον:

α) Η εταιρεία έχει συσταθεί σύμφωνα με τους νόμους της Πολιτείας, στην οποία βρίσκεται η έδρα αυτής και είναι σε λειτουργία.

β) Έχει προσκομισθεί κυρωμένο από την αρμόδια Προξενική Αρχή αντίγραφο του εγγράφου πληρεξουσιότητας του αντιπροσώπου ή πράκτορα αυτής, που περιλαμβάνει απαραίτητα και το διορισμό αντικλήτου, καθώς και το ονοματεπώνυμο των εκπροσωπούντων την εταιρεία στην έδρα αυτή και τέλος την επωνυμία της εταιρείας.

γ) Και οι ημεδαπές εταιρείες έχουν τη δυνατότητα να εγκαταστήσουν υποκατάστημα ή πρακτορείο στην Πολιτεία, όπου η έδρα της αλλοδαπής εταιρείας.

Η απόφαση του Υπουργού Εμπορίου περί παροχής αδείας εγκαταστάσεως στην Ελλάδα αλλοδαπής Ε.Π.Ε. πρέπει να καταχωρηθεί στα βιβλία εταιρειών του αρμόδιου Πρωτοδικείου. Επίσης, περίληψη αυτής πρέπει να δημοσιευθεί στην

---

³³ Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης, «Προσωπικές Εταιρείες (Ο.Ε.- Ε.Ε.), Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.), Κοινοπραξίες», Έκδοση 12η, Εκδόσεις: «Πάμισος», Αθήνα 2011 σελ.53-55

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Μέχρι να τηρηθούν οι παραπάνω διατυπώσεις, οι επ'ονόματι της εταιρείας συμβληθέντες ευθύνονται απεριορίστως και εις ολόκληρον (άρθρο 59 Ν. 3190/55). Τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα, όποιος συναλλάσσεται ως εκπροσωπών αλλοδαπή Ε.Π.Ε., που δεν έχει άδεια εγκαταστάσεως στην Ελλάδα (άρθρο 60 § 2 Ν. 3190/55).

Σύσταση Ε.Π.Ε.

Οι διαδικασίες σύστασης μιας Ε.Π.Ε.³⁴ ξεκινούν απ' τη σύνταξη του καταστατικού της εταιρείας. Το καταστατικό αποτελεί το νομικό έγγραφο της συστάσεως της εταιρείας. Σε αυτό αναγράφονται με τη μορφή άρθρων όλα τα βασικά θέματα που πρέπει να προβλέπονται όπως οι σχέσεις των εταίρων, ο τρόπος της διοίκησης της καθώς και ποιοι θα είναι οι διοικούντες, καθώς και θέματα που αφορούν τη διάρκεια ζωής της, αλλά και τη διάλυση αυτής. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 3190/1955³⁵ το καταστατικό της Ε.Π.Ε. πρέπει να περιέχει:

1. το όνομα, το επώνυμο και το επάγγελμα των εταίρων, την κατοικία και την ιθαγένεια τους.
2. την εταιρική επωνυμία, δηλαδή το όνομα της εταιρείας με το οποίο αυτή εμφανίζεται στις εμπορικές της συναλλαγές. Σχηματίζεται είτε απ' το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων είτε απ' το αντικείμενο των εργασιών της, είτε κι απ' τα δύο μαζί. Απαραίτητα όμως θα πρέπει να αναγράφονται ολογράφως οι λέξεις «Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης».
3. την έδρα της εταιρείας και το σκοπό αυτής. Ως έδρα ορίζεται ένας Δήμος ή μια Κοινότητα της Ελληνικής Επικράτειας, στον οποίο πραγματικά ασκείται η διοίκηση της.
4. την ιδιότητα της εταιρείας ως περιορισμένης ευθύνης.
5. το κεφάλαιο της εταιρείας, τη μερίδα συμμετοχής καθώς και βεβαίωση των ιδρυτών της για την καταβολή κεφαλαίου. Το κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 4.500,00€ ολοσχερώς καταβεβλημένο κατά την κατάρτιση της εταιρικής σύμβασης, από το οποίο το μισό τουλάχιστον πρέπει να είναι

³⁴ Ρόκας, <<Εμπορικές εταιρίες>>, σελ.527, 7η Έκδοση 2012

³⁵ http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=227180#LinkTarget_2248

καταβεβλημένο σε μετρητά και το άλλο μισό μπορεί να είναι αντικείμενο εισφορών σε είδος.³⁶

6. το αντικείμενο των εισφορών σε είδος, την αποτίμηση της αξίας τους και το όνομα του εταίρου που έχει εισφέρει σε είδος, καθώς και το σύνολο της αξίας των εισφορών σε είδος.

7. τη διάρκεια της εταιρείας, δηλαδή τον καθορισμό ορισμένου χρόνου διάρκειας, η παράλειψη της οποίας ηθελημένα ή όχι δεν επιφέρει την ακυρότητα της εταιρείας.

Επίσης, σε ένα καταστατικό περιλαμβάνονται οποιεσδήποτε συμφωνίες μεταξύ των εταίρων που αφορούν θέματα όπως συμπληρωματικές εισφορές, παροχές που δεν αποτελούν εισφορές σε είδος ή σε χρήμα, απαγόρευση μεταβίβασης εταιρικού μεριδίου, αποχώρησης των εταίρων, λύσεως της εταιρείας για λόγους διαφορετικούς από αυτούς που προβλέπει ο νόμος, αλλά που μπορούν να συμπεριληφθούν στο καταστατικό της εταιρείας προκειμένου να έχουν ισχύ. Ακόμη, στο καταστατικό μπορούν να συμπεριλαμβάνονται και διατάξεις για τον έλεγχο της διαχείρισης.

Δημοσίευση καταστατικού

Μετά την σύνταξη του καταστατικού και την υπογραφή του απ' όλους τους εταίρους, ακολουθεί η διαδικασία δημοσίευσής του:

1.Καταβάλλεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ της έδρας της εταιρείας, ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου, ο οποίος ανέρχεται σε 1% του ύψους του εταιρικού κεφαλαίου. Για την απόδοση του φόρου αυτού, είναι απαραίτητη η σύνταξη σχετικής δήλωσης η οποία υποβάλλεται σε τρία αντίγραφα μαζί με δύο αντίγραφα του καταστατικού της εταιρείας εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία υπογραφής του καταστατικού.

2.Καταβάλλονται οι προσφορές υπέρ του ταμείου Νομικών και Πρόνοιας Δικηγόρων, οι οποίες ανέρχονται σε ποσοστό 0,5% και 1% αντίστοιχα, του ύψους του εταιρικού κεφαλαίου. Αυτό γίνεται μετά την υποβολή της δήλωσης και απόδοσης του φόρου συγκεντρώσεως κεφαλαίου, προκειμένου να αποδοθούν οι εισφορές στα

---

³⁶ Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης, «Προσωπικές Εταιρείες, Ε.Π.Ε., Κοινοπραξίες», Εκδόσεις: «Πάμισος» Αθήνα 2003 σελ.34-36.

προαναφερθέντα ταμεία, θα πρέπει να προσκομιστεί και το θεωρημένο από την εφορία αντίγραφο του καταστατικού.

3. Το θεωρημένο καταστατικό προσκομίζεται στο οικείο επιμελητήριο της έδρας της εταιρείας, για τον έλεγχο της εταιρικής επωνυμίας και την κατοχύρωση της χρήσης της καθώς και του διακριτικού τίτλου. Αφού ολοκληρωθούν οι παραπάνω διαδικασίες ακολουθείται η διαδικασία της Δημοσιότητας όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 8 παρ.1 έως 8 του Ν3190/55. Συγκεκριμένα, το καταστατικό υποβάλλεται στο Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας για καταχώρηση στα βιβλία εταιρών. Δηλαδή στο βιβλίο μητρώου και στο αλφαβητικό ευρετήριο, προκειμένου να δημιουργηθεί μερίδα και φάκελος για την εταιρεία όπου εκεί θα τηρούνται όλα τα έγγραφα που αφορούν την εταιρεία. Η εταιρεία λαμβάνει αριθμό καταχώρησης στο Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης του Πρωτοδικείου, ο οποίος είναι μοναδικός και συνοδεύει την εταιρεία σε κάθε πράξη και στοιχείο της που υποβάλλεται σε δημοσιότητα δια παντός ακόμη και μετά την λήξη των εργασιών της και τη διάλυσή της.

Στην περίπτωση που η εταιρεία εκτός από την έδρα της διατηρεί και υποκατάστημα το οποίο ελέγχεται από άλλο Πρωτοδικείο με ευθύνη του διαχειριστή πρέπει να κατατεθεί αντίγραφο της εταιρικής σύμβασης προκειμένου να καταχωρηθεί και το υποκατάστημα της εταιρείας στο Μητρώο Εταιριών. Μετά την καταχώρηση της επιχείρησης στο Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης η περίληψη του καταστατικού δημοσιεύεται στο Φ.Ε.Κ (τεύχος ΑΕ και ΕΠΕ) μετά δε την δημοσίευση η εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα. Αξίζει εδώ να σημειωθεί, ότι σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ.1 Ν.3190/55 οι εταίροι της εταιρείας ευθύνονται απεριορίστως και εις ολόκληρον για πράξεις και συναλλαγές που έγιναν πριν τη δημοσίευση του καταστατικού. Την περίληψη της δημοσίευσης του καταστατικού στο Φ.Ε.Κ ακολουθεί η χορήγηση Φορολογικού Μητρώου από την αρμόδια Δ.Ο.Υ της έδρας της εταιρείας καθώς και η θεώρηση βιβλίων και στοιχείων.

Στην περίπτωση που στοιχεία της ΕΠΕ τα οποία αφορούν τη σύσταση ή την τροποποίηση του καταστατικού της δεν δημοσιευθούν με την διαδικασία που περιγράφεται παραπάνω τότε τρίτοι που συναλλάχθηκαν με την εταιρεία μπορούν να επικαλεσθούν άγνοια αυτών. Γενικότερα πράξεις και στοιχεία μπορούν να

αντιταχθούν από την εταιρεία προς τρίτους , εφόσον αυτά έχουν δημοσιευθεί και μετά την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών.

3.1.1 Χαρακτηριστικά Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης

Βάση τις διατάξεις του Ν. 3190/55 προκύπτουν κάποια βασικά χαρακτηριστικά της Ε.Π.Ε. που την διαχωρίζουν από την προσωπική και την ανώνυμη εταιρία.³⁷

Κύριο χαρακτηριστικό της Ε.Π.Ε. είναι το περιορισμένο της ευθύνης των εταίρων. Έτσι για τις υποχρεώσεις της Ε.Π.Ε. ευθύνεται μόνο η εταιρία, με την περιουσία της, ενώ παράλληλα υπάρχει και η ατομική ευθύνη των εταίρων για τα χρέη της προς τρίτους (πχ., Δημόσιο, Ι.Κ.Α.), μόνο ως προς το ποσοστό της εισφοράς τους. Για την ίδρυση της Ε.Π.Ε. απαιτείται ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο, που ορίζεται 18.000€ και καταβάλλεται υποχρεωτικά κατά τη σύσταση της (δηλ., μετά την υπογραφή του καταστατικού, συμφωνά με το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν 3190/1955)) το οποίο πλέον έχει καταργηθεί με την τροποποίηση του Ν.4156/2013 άρθρο 3³⁸ και το κεφάλαιο καθορίζεται από τους εταίρους χωρίς περιορισμό. Η Ε.Π.Ε. μπορεί να συσταθεί και ως Μονοπρόσωπη ή Αλλοδαπή όπως αναπτύχθηκε παραπάνω. Το κεφάλαιο διαιρείται σε εταιρικά μερίδια τα οποία, όμως, δεν επιτρέπεται να παρασταθούν με μετοχικούς τίτλους, όπως γίνεται στην ανώνυμη, που μπορούν όμως να μετεβιβασθούν.

Μερικά ακόμα βασικά χαρακτηριστικά για την ίδρυση της Ε.Π.Ε. είναι τα ακόλουθα:

- 1) Να υπάρχουν συγκεκριμένοι όροι δημοσιότητας κατά την ίδρυση της αλλά και καθ' όλη την διάρκεια ζωής της.
- 2) Η διάρκεια ζωής της θα πρέπει να είναι ορισμένου χρόνου.
- 3) Η ευθύνη των εταίρων να περιορίζεται στο ποσοστό συμμετοχής τους.
- 4) Η λήψη αποφάσεων στην Συνέλευση των Εταίρων να λαμβάνεται με πλειοψηφία του αριθμού των εταίρων οι οποίοι πρέπει να εκπροσωπούν πάνω από το μισό του κεφαλαίου. Εισάγεται δηλαδή σύνθετο κριτήριο πλειοψηφίας προσώπων και κεφαλαίων, γεγονός που τονίζει τον ενδιάμεσο χαρακτήρα της. Μειονέκτημα του

---

³⁷ Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης, «Προσωπικές Εταιρείες, Ε.Π.Ε., Κοινοπραξίες», Εκδόσεις: «Πάμισος» Αθήνα 2003 σελ. 78.

³⁸ <http://www.businessportal.gr/pdf/4156.pdf>

τρόπου αυτού είναι ότι εισάγει μηχανισμό εμπλοκής ,δημιουργώντας κάποτε καταστάσεις όπου η λήψη αποφάσεως αποβαίνει αδύνατη.

5)Η ύπαρξη δυο οργάνων: α) της Γενικής Συνέλευσης των Εταίρων και β) του διαχειριστή ή των διαχειριστών.

6)Τα μέλη της Ε.Π.Ε. μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν δικαιοπρακτική ικανότητα και έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους. Κατ' εξαίρεση οι δημόσιοι υπάλληλοι που υπάγονται στον υπαλληλικό κώδικα, οι τακτικοί και έκτακτοι καθηγητές ανωτάτων σχολών δεν μπορούν να είναι διαχειριστές ή εταίροι της Ε.Π.Ε. Οι δικηγόροι μπορούν να μετέχουν ως απλοί εταίροι, όμως δεν τους επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να διοριστούν διαχειριστές της Ε.Π.Ε. και να περιλαμβάνεται το όνομα τους στην επωνυμία.

3.1.2 Τρόπος λειτουργίας Ε.Π.Ε

Η οργάνωση και διοίκηση της ΕΠΕ, σύμφωνα με τον νόμο 3190/1955 διέπεται από τα άρθρα 10-29. Στα άρθρα αυτά, ρυθμίζονται τόσο η εσωτερική δομή της εταιρίας όσο και η λειτουργία αυτής. Ο νομοθέτης θέλοντας να βάλει έντονα το στοιχείο της κεφαλαιουχικής εταιρίας, έχει λάβει μια σειρά από μέτρα τα οποία οδηγούν προς αυτή την κατεύθυνση. Κυριότερο και ανώτερο όργανο σε μια ΕΠΕ είναι η Γενική Συνέλευση των Εταίρων της οποίας οι αποφάσεις είναι αναγκαστικές για την εταιρία, αρκεί να μην έρχονται σε αντίθεση με τους νόμους και το καταστατικό. Όσον αφορά την διαχείριση η Γενική Συνέλευση είναι αυτή που ορίζει τους διαχειριστές, οι οποίοι δρουν με μόνο σκοπό την πραγματοποίηση του εταιρικού σκοπού της εταιρίας. Η διαχείριση πρέπει να ασκείται σύμφωνα με τις επιταγές και τις κατευθύνσεις της ΓΣ για την πραγματοποίηση του εταιρικού σκοπού.

*Η Συνέλευση των εταίρων*³⁹ είναι το ανώτατο όργανο της εταιρίας, το οποίο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά την εταιρία, οι αποφάσεις δε που λαμβάνει δεσμεύουν όλους τους εταίρους (διαφωνούντες και μη). Η Συνέλευση συνεδριάζει σε κάθε περίπτωση μία φορά το χρόνο (το αργότερο εντός τριών μηνών από τη λήξη της εταιρικής χρήσεως) και όποτε υφίσταται θέμα το οποίο ανήκει στην αρμοδιότητά της (ορισμένα ιδιαίτερα σημαντικά θέματα όπως π.χ. οι τροποποιήσεις του καταστατικού, ο διορισμός και η ανάκληση των διαχειριστών, η έγκριση των

---

³⁹ <<Εμπορικές εταιρείες>> Συγγραφέας: Ν. Ρόκας 7η Έκδοση 2012. σελ.86

ετήσιων οικονομικών καταστάσεων κ.α. ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητά της).

Η Συνέλευση συγκαλείται από τους διαχειριστές με την αποστολή προσκλήσεων και την σχετική ενημέρωση για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης που πρόκειται να συζητηθούν, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται ειδικότερα στο νόμο. Δικαίωμα συμμετοχής στη συνέλευση έχει κάθε εταίρος που έχει εγγραφεί στα βιβλία της εταιρίας. Για τη λήψη έγκυρης απόφασης απαιτείται πλειοψηφία άνω του 1/2 του συνολικού αριθμού των εταίρων (δηλ. όχι μόνον των παρισταμένων στη συνέλευση), οι οποίοι ταυτόχρονα εκπροσωπούν και ποσοστό άνω του 1/2 του εταιρικού κεφαλαίου, απαιτείται δηλαδή αριθμητική και κεφαλαιουχική πλειοψηφία. Ο νόμος ορίζει ορισμένα θέματα για τα οποία απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία (3/4 των εταίρων και του εταιρικού κεφαλαίου), ενώ για κάποια ιδιαίτερα σημαντικά θέματα απαιτείται ομοφωνία.

Οι αποφάσεις της συνέλευσης καταχωρούνται στο Βιβλίο Πρακτικών και κάθε εταίρος έχει δικαίωμα να ζητά και αν λαμβάνει απόσπασμα των πρακτικών.

Οι διαχειριστές

Η διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρίας ασκείται από τους διαχειριστές, οι οποίοι αποφασίζουν για όλα τα θέματα τα οποία δεν ανήκουν στην αρμοδιότητα της Συνέλευσης (επιδίωξη εταιρικού σκοπού, διοίκηση εταιρίας κ.λ.π.). Σύμφωνα με το νόμο η διαχείριση και εκπροσώπηση ανήκει από κοινού σε όλους τους εταίρους. Όπως προαναφέρθηκε η Συνέλευση με απόφαση της διορίζει αλλά και ανακαλεί τους διαχειριστές. Η εν λόγω απόφαση αναθέτει τη διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρίας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, εταίρους ή μη για ορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα. Συνήθως η διαχείριση ανατίθεται από κοινού ή ξεχωριστά (για την αποφυγή δυσχερειών στην πράξη). Επισημαίνεται ότι ο διορισμός αλλά και κάθε μεταβολή που αφορά τους διαχειριστές υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας.

Εταρικό κεφάλαιο ⁴⁰

Για τη σύσταση Ε.Π.Ε έχει καταργηθεί το κατώτατο όριο κεφαλαίου, το οποίο προαναφέρθηκε σε προηγούμενη ενότητα και καθορίζεται πλέον από τους εταίρους χωρίς περιορισμό. Τονίζεται ιδιαίτερα ότι στην Ε.Π.Ε. η καταβολή του κεφαλαίου πρέπει να είναι ολοσχερής κατά τη σύσταση της εταιρίας με αντίστοιχη μεία στο καταστατικό (δεν επιτρέπεται δηλαδή η μερική καταβολή του κεφαλαίου).

---

⁴⁰ Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης, «Προσωπικές Εταιρείες (Ο.Ε.- Ε.Ε.), Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.), Κοινοπραξίες», Έκδοση 12η, Εκδόσεις: «Πάμισος», Αθήνα 2011. σελ.64

Με απόφαση της Συνέλευσης, το εταιρικό κεφάλαιο⁴¹ μπορεί να αυξάνεται οποτεδήποτε, χωρίς να υπάρχει κανένα περιοριστικό ανώτατο όριο. Επειδή όμως η αύξηση του κεφαλαίου αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού, για την εν λόγω πράξη πρέπει να συνταχθεί συμβολαιογραφικό έγγραφο. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, για κάθε τροποποίηση του καταστατικού ακολουθούνται οι διατυπώσεις δημοσιότητας που προαναφέρθηκαν, με την καταβολή των αντίστοιχων τελών, δηλ. συμβολαιογραφικά έξοδα, ΤΝ, ΤΠ και ΦΣΚ (1%).

Επιμελητήριο

Απαιτείται ο έλεγχος της επωνυμίας της εταιρίας από το επιμελητήριο της έδρας της. Στην πράξη χρήσιμο είναι ο έλεγχος αυτός να γίνεται πριν την κατάρτιση του καταστατικού, γιατί σε περίπτωση ύπαρξης προγενέστερης επωνυμίας, το καταστατικό χρειάζεται τροποποίηση (οπότε και θα πρέπει να καταβληθούν εκ νέου τα προβλεπόμενα τέλη υπέρ ΤΝ, ΤΠ και ΦΣΚ 1% , που προαναφέρθηκαν). Στη συνέχεια γίνεται η προεγγραφή της εταιρίας στο μητρώο του επιμελητηρίου, ενώ η οριστική εγγραφή πρέπει να γίνει μέσα σε χρονικό διάστημα δύο μηνών από την έναρξη της εταιρίας, οπότε και εκδίδεται από το Επιμελητήριο βεβαίωση εγγραφής και καταβολής συνδρομών.⁴²

Πρέπει να διευκρινισθεί ότι ο έλεγχος και η κατοχύρωση της επωνυμίας γίνεται μόνον μεταξύ των επωνυμιών επιχειρήσεων που είναι καταχωρημένες στο συγκεκριμένο Επιμελητήριο και δεν συνεπάγεται κατοχύρωση δικαιώματος στην επωνυμία. Το τελευταίο γίνεται μέσω της κατοχύρωσης στο αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Εμπορίου. Τέλος, σημειώνεται ότι η διαδικασία ελέγχου της επωνυμίας και προεγγραφής στο αρμόδιο Επιμελητήριο πρέπει να προηγηθεί των σχετικών διαδικασιών έναρξης στην Εφορία, διότι για την υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών προαπαιτείται η βεβαίωση ελέγχου της επωνυμίας που χορηγείται από το Επιμελητήριο.

---

⁴¹ Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης, «Προσωπικές Εταιρείες (Ο.Ε.- Ε.Ε.), Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.), Κοινοπραξίες», Έκδοση 12η, Εκδόσεις: «Πάμισος», Αθήνα 2011 σελ.64.

⁴² Σταματόπουλος Δημήτρης, «Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών – Ανάλυση και Ερμηνεία», Εκδόσεις ELF ORIN, Αθήνα 2013. σελ.28-30

Εφορία

Μετά τον έλεγχο της επωνυμίας, την προεγγραφή της εταιρίας στο αρμόδιο Επιμελητήριο και την καταχώρηση της εταιρίας στο Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης που τηρείται στο Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας, ακολουθεί η υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών και η θεώρηση βιβλίων και στοιχείων στην αρμόδια ΔΟΥ, καθώς και η απόκτηση ΑΦΜ. Όπως προαναφέρθηκε, στη ΔΟΥ καταβάλλεται ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου (1%). Πρέπει να σημειωθεί ότι οποιαδήποτε μεταβολή (π.χ. αλλαγή έδρας, επωνυμίας, ίδρυση υποκαταστήματος κ.λ.π.) πρέπει να γνωστοποιείται την αρμόδια ΔΟΥ μέσα σε προθεσμία 10 ημερών.

Λύση και εκκαθάριση της Ε.Π.Ε ⁴³

Η εταιρία περιορισμένης ευθύνης λύεται :

- Με απόφαση της Συνέλευσης πριν την παρέλευση του χρονικού διαστήματος διάρκειάς της
- Με την πάροδο της διάρκειάς της.
- Με την κήρυξή της σε πτώχευση.
- Με δικαστική απόφαση σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η λύση της εταιρίας υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας και πρέπει να γνωστοποιείται στην αρμόδια ΔΟΥ.

Σε περίπτωση λύσης της εταιρίας (με εξαίρεση τη λύση της λόγω κήρυξής της σε πτώχευση) ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισης, δηλαδή της ρευστοποίησης της εταιρικής περιουσίας, με σκοπό την αποπληρωμή των τυχόν υπαρχουσών οφειλών.

Η σειρά που ακολουθείται για την αποπληρωμή των οφειλών της εταιρίας είναι η εξής:

- A) Πρώτα γίνεται αποπληρωμή των οφειλών προς τους τρίτους δανειστές της εταιρίας,
- B) Στη συνέχεια αποπληρώνονται οι υποχρεώσεις της εταιρίας προς τους εταίρους, και
- Γ) Τέλος, εφόσον υπάρχει επάρκεια της εταιρικής περιουσίας, επιστρέφονται οι εισφορές στους εταίρους.

---

⁴³ Σταματόπουλος Δημήτριος - Καραβοκύρης Αντώνης, «Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών & Νομικών Προσώπων», Τόμος Α, Εκδόσεις ELF ORIN, Αθήνα 2007. σελ.32

Ειδικότερα για την εκκαθάριση της Ε.Π.Ε. πρέπει να σημειωθούν τα ακόλουθα :⁴⁴

- η θέση της εταιρίας σε εκκαθάριση δεν συνεπάγεται αυτοδίκαια την παύση των εργασιών της, αλλά η λειτουργία της εταιρίας μπορεί να συνεχίζεται προκειμένου να εξυπηρετούνται οι σκοποί της εκκαθάρισης.
- Αρμόδια για το διορισμό και την ανάκληση των εκκαθαριστών είναι η Συνέλευση.
- Ο διορισμός των εκκαθαριστών συνεπάγεται αυτοδίκαια και την παύση της εξουσίας και των καθηκόντων του/των διαχειριστή/των, τα καθήκοντα των οποίων ασκούνται πλέον από τους εκκαθαριστές. Οι εκκαθαριστές προβαίνουν σε απογραφή των στοιχείων της εταιρίας, σε κατάρτιση ισολογισμού και αποτελεσμάτων χρήσεως, τα οποία υπόκεινται στις διατυπώσεις δημοσιότητας και γνωστοποιούνται στην αρμόδια ΔΟΥ.

---

⁴⁴ Ρόκας Νικόλαος & Παμπούκης Κων/νος, «Δίκαιο Εμπορικών Εταιρειών Α.Ε. – Ε.Π.Ε., Εμπορικές Εταιρείες», Αθήνα: 1974. σελ.28-35

Κεφάλαιο 4

4.1 Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες

Με το δεύτερο μέρος (άρθρα 43-120) του Ν. 4072/2012 θεσπίστηκε νέα εταιρική μορφή, η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία (ΙΚΕ), η οποία έχει νομική προσωπικότητα και είναι εμπορική, ακόμη και αν ο σκοπός της δεν είναι εμπορική επιχείρηση. Στην ΙΚΕ απαγορεύεται η άσκηση επιχειρήσεως για την οποία έχει ορισθεί από τον νόμο αποκλειστικά άλλη εταιρική μορφή (άρθρο 1 § 1 Ν. 4072/2012), όπως π.χ. οι τραπεζικές, ασφαλιστικές, αθλητικές, αμοιβαίων κεφαλαίων κ.ά.⁴⁵

Η νέα εταιρεία που είναι κεφαλαιουχική, δηλαδή από την μία μεριά διαθέτει κεφάλαιο και από την άλλη περιορισμένη ευθύνη των εταίρων της για τα χρέη της εταιρείας, προέκυψε ως εξελικτικός τύπος εταιρείας στο πλαίσιο αναμόρφωσης του εταιρικού δικαίου που προχωρούν τα τελευταία χρόνια οι Ευρωπαϊκές νομοθεσίες, καθώς και από την προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εισάγει έναν νέο ευρωπαϊκό τύπο "ιδιωτικής" εταιρείας που θα προορίζεται για την μικρομεσαία επιχείρηση, καθότι ο πλησιέστερος στην ΙΚΕ εταιρικός τύπος σήμερα στην χώρα μας είναι αυτός της ΕΠΕ και η σχετική του νομοθεσία (Ν. 3190/55) εξακολουθεί να ισχύει σχεδόν αναλλοίωτος χωρίς επικαιροποίηση και προσαρμογή στις τρέχουσες συνθήκες αγοράς.

Έτσι, όπου στη νομοθεσία υπάρχουν ρυθμίσεις που αναφέρονται γενικά στις κεφαλαιουχικές εταιρείες, οι ρυθμίσεις αυτές επεκτείνονται και στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία (εκτός αν από το νόμο ή τη φύση της εταιρείας συνάγεται κάτι διαφορετικό). Επίσης, όπου ορίζεται ότι η δραστηριότητα μπορεί να ασκείται από ΕΠΕ, εφεξής θα μπορεί να ασκείται και από ΙΚΕ. Οι εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις για τις ΕΠΕ εφαρμόζονται και στις ΙΚΕ. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία (ΙΚΕ) συστήνεται αποκλειστικά μέσω της Υπηρεσίας μίας Στάσης⁴⁶ (διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 5Α του Ν. 3853/10 που προστέθηκε με το άρθρο 117 παρ. 3 του Ν. 4072/12) και η υποβολή αιτημάτων σε αυτή για σύσταση

⁴⁵ <<Ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία (ΙΚΕ)>>, Ευάγγελος Περάκης, 2012. σελ.28

⁴⁶ <https://www.businessregistry.gr/>

εταιρείας έχει ήδη αρχίσει από 12/06/12. Συνεπώς, επέρχονται διαφοροποιήσεις σε ορισμένα σημεία της διαδικασίας σύστασης επιχειρήσεων, όπως αυτά ρυθμίζονται από τις διατάξεις της Κ1-802/2011 ΚΥΑ(ΦΕΚ 470/τ.Β'). Συγκεκριμένα, αντί των δικαιολογητικών για την έδρα της υπό σύσταση εταιρείας (μισθωτήριο συμβόλαιο ή τίτλο κυριότητας ή υπεύθυνη δήλωση δωρεάν παραχώρησης του χώρου για την εγκατάσταση της εταιρείας) αρκεί μόνο υπεύθυνη δήλωση εκ μέρους των υπόχρεων προσώπων.⁴⁷

Οι αιτούντες την σύσταση της Ι.Κ.Ε. και την καταχώρηση αυτής στο Γ.Ε.ΜΗ. συμπληρώνουν και καταθέτουν στην Υπηρεσία Μίας Στάσης έγγραφη εντολή. Η εντολή αυτή διαφοροποιείται ως προς την εντολή για σύσταση των άλλων μορφών εταιρειών στα εξής:

α) Δεν περιλαμβάνει αίτηση για χορήγηση αντιγράφου ασφαλιστικής ενημερότητας των εταίρων από ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και ΟΑΕΕ, δεδομένου ότι δεν περιλαμβάνεται στις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Μίας Στάσης η έκδοση πιστοποιητικού ασφαλιστικής ενημερότητας για τους εταίρους που επιθυμούν τη σύσταση Ι.Κ.Ε.

β) Αντί της αίτησης για εγγραφή των εταίρων στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, περιλαμβάνεται αίτηση για αποστολή ανακοίνωσης προς τους αρμόδιους κατά περίπτωση ασφαλιστικούς οργανισμούς της σύστασης της Ι.Κ.Ε. και αποστολή των στοιχείων των εταίρων και του/των διαχειριστή/ων στους κατά περίπτωση αρμόδιους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης. Ως εκ τούτου, η Υπηρεσία Μίας Στάσης οφείλει να αποστείλει τη σχετική ανακοίνωση για τη σύσταση της εταιρείας καθώς και τα στοιχεία των εταίρων και των διαχειριστών αυτής στον Οργανισμό. Με τον τρόπο αυτό, η ίδρυση, για παράδειγμα, μιας ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, ΙΚΕ, γίνεται σε ένα μόνο σημείο αντί για οκτώ, με μία και μοναδική διαδικασία αντί για 11, σε μία μέρα αντί για 38.

---

⁴⁷ Περάκης Ευάγγελος, «Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία», (έκδοση της ΝΒ (Νομική Βιβλιοθήκη), Αθήνα 2012. σελ.603

4.1.1 Χαρακτηριστικά Ιδιωτικών Κεφαλαιουχικών Εταιρειών

Τα κυριότερα χαρακτηριστικά⁴⁸ του νέου εταιρικού τύπου της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας (ΙΚΕ) είναι τα παρακάτω:

1. Το καταστατικό της εταιρείας που εμπεριέχεται στην πράξη σύστασης καταρτίζεται κατά κανόνα με ιδιωτικό έγγραφο (άρθρο 49 Ν. 4072/12)⁴⁹. Ωστόσο περιβάλλεται τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου στις περιπτώσεις εκείνες που το επιβάλλει ειδική διάταξη νόμου ή που εισφέρονται στην εταιρεία περιουσιακά στοιχεία για τη μεταβίβαση των οποίων απαιτείται ο τύπος αυτός ή αν επιλέγεται από τα συμβαλλόμενα μέρη ο τύπος του συμβολαιογραφικού εγγράφου. Καινοτομία αποτελεί το γεγονός ότι το καταστατικό και οι τροποποιήσεις του, εφόσον είναι ιδιωτικά έγγραφα, καθώς επίσης οι αποφάσεις των εταίρων και τα πρακτικά μπορούν να συντάσσονται εκτός από την ελληνική γλώσσα και σε μία από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (παρ. 5 άρθρο 43 Ν. 4072/12).

2. Η εταιρεία μπορεί να είναι μονοπρόσωπη. Το όνομα του μοναδικού εταίρου υποβάλλεται σε δημοσιότητα δια του Γ.Ε.ΜΗ. (παρ. 4 άρθρου 43 Ν. 4072/12).

3. Η εταιρεία έχει κεφάλαιο τουλάχιστον ενός (1) ευρώ (άρθρο 43). Οι εταίροι συμμετέχουν με κεφαλαιακές, εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές⁵⁰ (άρθρα 77 έως και 79 του νόμου). Η πολλαπλότητα των εισφορών αποτελεί την πιο βασική καινοτομία στο εταιρικό δίκαιο και καθιερώνει ένα ευρύτερο πλαίσιο. Σε περίπτωση πολύ μικρού κεφαλαίου σε μετρητά (και σε είδος), τα άλλα δύο είδη προσφορών εταίρων (εξωκεφαλαιακές και εγγυητικές) μπορούν να βοηθήσουν την πιστοληπτική ικανότητα και τη λειτουργία της εταιρείας. Ειδικότερα:

α) Κεφαλαιακές εισφορές σε μετρητά ή σε είδος, που σχηματίζουν το εταιρικό κεφάλαιο (άρθρο 77).

β) Εξωκεφαλαιακές εισφορές, οι οποίες συνίστανται σε παροχές που δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κεφαλαιακής εισφοράς, όπως απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών. Η αξία των εισφορών αυτών καθορίζεται στο καταστατικό (άρθρο 78).

⁴⁸ Ρόκας, <<Εμπορικές εταιρίες>>, σελ.579, 7η Έκδοση 2012

⁴⁹ <http://www.hellastax.com/HTML/2012-n/n4072-12-b.htm>

⁵⁰ Περάκης Ευάγγελος, «Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία», (έκδοση της ΝΒ (Νομική Βιβλιοθήκη), Αθήνα 2012. σελ.227

γ) Εγγυητικές εισφορές, οι οποίες συνίστανται στην ανάληψη ευθύνης έναντι των τρίτων για χρέη της εταιρείας μέχρι το ποσό που ορίζεται στο καταστατικό (άρθρο 79). Η πολλαπλότητα των εισφορών (κεφαλαιακές + εξωκεφαλαιακές + εγγυητικές) αποτελεί την πιο βασική καινοτομία στο εταιρικό δίκαιο και καθιερώνει ένα ευρύτερο πλαίσιο, το «σύνολο των εισφορών», στο οποίο εμπεριέχονται το γνωστό, ως τώρα, κεφάλαιο της εταιρείας με τις εισφορές των εταίρων σε μετρητά και σε είδος. Κατά την εφαρμογή των νεωτεριστικών αυτών διατάξεων θα δημιουργηθούν πολλά θέματα ερμηνείας, που η επίλυσή τους θα δυσκολεύεται από την παντελή έλλειψη σχετικής νομολογίας. Η δυσκολία αυτή και πολλές άλλες σχετικές, μπορεί να αντιμετωπισθεί στην αρχική φάση εφαρμογής του νέου εταιρικού τύπου με τη σύσταση απλής μορφής ΙΚΕ με κεφάλαιο αποτελούμενο αποκλειστικά από κεφαλαιακές εισφορές (μετρητά - είδος). Από τα παραπάνω προκύπτει: α) Το εταιρικό κεφάλαιο είναι μέρος του συνόλου των εισφορών των εταίρων. β) Για τη σύσταση μίας ΙΚΕ δεν είναι απαραίτητη η ύπαρξη και των τριών ειδών εισφορών (κεφαλαιακές - εξωκεφαλαιακές - εγγυητικές). Είναι απαραίτητη, όμως, σε κάθε περίπτωση η ύπαρξη κεφαλαιακών εισφορών, που αποτελούν το κεφάλαιο της εταιρείας. Τα άλλα δύο είδη εισφορών (αμφότερα ή ένα από αυτά) μπορεί να συνυπάρχουν με το κεφάλαιο.

4. Στην επωνυμία της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας πρέπει σε κάθε περίπτωση να περιέχονται ολογράφως οι λέξεις: "Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία" ή η συντομογραφία "Ι.Κ.Ε.". Εάν πρόκειται για μονοπρόσωπη, στην επωνυμία συμπεριλαμβάνονται οι λέξεις "Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία" ή "Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε.". Επίσης, η επωνυμία μπορεί να αποδίδεται ολόκληρη με λατινικούς χαρακτήρες ή σε ξένη γλώσσα. Αν αποδίδεται στην Αγγλική θα περιέχει ολογράφως τις λέξεις: "Private Company" ή την ένδειξη "P.C." και αντίστοιχα εάν είναι μονοπρόσωπη "Single Member Private Company" ή "Single Member P.C." (άρθρο 44 Ν. 4072/12).

5. Η διάρκεια της εταιρείας είναι ορισμένου χρόνου. Αν δεν ορίζεται ο ακριβής χρόνος της διάρκειας στο καταστατικό, η εταιρεία διαρκεί δώδεκα (12) έτη από τη σύστασή της. Παράταση της διάρκειας είναι δυνατή με απόφαση των εταίρων και εάν η απόφαση αυτή δε μνημονεύει τον ακριβή χρόνο, η παράταση ισχύει για δώδεκα (12) έτη (άρθρο 46 Ν. 4072/12).

6. Μία σειρά πράξεων και στοιχείων της εταιρείας υποβάλλονται σε δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ., όπως και στις περιπτώσεις των άλλων εταιρικών μορφών. (π.χ. η ανακοίνωση του μοναδικού εταίρου, ο διορισμός, η ανάκληση και η αντικατάσταση του διαχειριστή, η λύση της εταιρείας, ο διορισμός, η ανάκληση και η αντικατάσταση του εκκαθαριστή, η ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, η απόφαση μετατροπής σε εταιρεία άλλης μορφής, το νέο καταστατικό κ.α.).

7. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία έχει την έδρα της στον δήμο που αναφέρεται στο καταστατικό της, αλλά δεν υποχρεούται να έχει την πραγματική της έδρα στην Ελλάδα (βλ. άρθρο 45 Ν. 4072/2012). Τούτο σημαίνει ότι δεν είναι απαραίτητο να συμπίπτει η καταστατική έδρα με την πραγματική έδρα της ΙΚΕ.

8. Η διαδικασία σύστασης της ΙΚΕ περιγράφεται λεπτομερώς στο άρθρο 50Α του Ν. 3853/2010, που προστέθηκε με το άρθρο 117 § 2 του Ν. 4072/2012. Εάν η σύσταση της ΙΚΕ γίνεται με ιδιωτικό έγγραφο, η όλη διαδικασία διεκπεραιώνεται από την υπηρεσία μίας στάσης του ΓΕΜΗ όπως αναφέρθηκε παραπάνω. Εάν η σύσταση έγινε - κατ' επιταγήν τού νόμου ή κατ' επιθυμίαν των εταίρων - με συμβολαιογραφικό έγγραφο, ο συμβολαιογράφος ενεργεί ως υπηρεσία μίας στάσης.

9. Σύμφωνα με το άρθρο 58 του Ν. 4072/2012, διαχειριστής της ΙΚΕ μπορεί να είναι μόνο φυσικό πρόσωπο, εταίρος ή μη. Στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ υπάγονται:

α) Υποχρεωτικά: αα) Οι διαχειριστές της ΙΚΕ και ββ) Ο μοναδικός εταίρος μονοπρόσωπης ΙΚΕ.

β) Προαιρετικά, οι εταίροι της πολυπρόσωπης ΙΚΕ.

Τα ανωτέρω προβλέπονται αντίστοιχα στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 και στην περίπτωση ζ' του άρθρου 3 του ΠΔ 258/2005, όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με το άρθρο 116 § 9 του Ν. 4072/2012. Σχετική είναι και η εγκύκλιος του ΟΑΕΕ υπ' αριθ. 44/27.7.2012, που καταχωρείται ολόκληρη στο τέλος του τέταρτου μέρους του παρόντος τόμου, μετά το κείμενο του Ν. 4072/2012.

4.1.2 Τρόπος λειτουργίας Ι.Κ.Ε

Η ΙΚΕ έχει την ίδια φορολογική μεταχείριση με την ΕΠΕ, δηλ. τηρεί διπλογραφικά βιβλία και τα καθαρά της κέρδη φορολογούνται με τους ίδιους συντελεστές, που ισχύουν για τις ΕΠΕ και τις ΑΕ (βλ. άρθρα 101 § 1, 109 § 1 και 55 § 1 Ν. 2238/94, όπως ισχύουν μετά και τις τροποποιήσεις του πρόσφατου Ν. 4110/2013). Την εκπροσώπηση της εταιρείας αναλαμβάνουν ο/οι διαχειριστής/ες, κατ' αντιστοιχία με την ΕΠΕ. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο καταστατικό, η διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρείας διενεργούνται συλλογικά από όλους τους εταίρους ή από το μοναδικό εταίρο. Ο τρόπος διαχείρισης και εκπροσώπησης μπορεί να προβλέπεται στο καταστατικό (καταστατική διαχείριση). Η διαχείριση μπορεί να γίνεται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο από έναν ή περισσότερους διαχειριστές που διορίζεται/νται ύστερα από απόφαση των εταίρων της πλειοψηφίας του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων. Αν δεν ορίζεται κάτι συγκεκριμένο στην απόφαση, ο διορισμός του διαχειριστή είναι για αόριστο χρόνο (δηλ. μέχρι ανακλήσεως, παραιτήσεως, έκπτωσης ή θανάτου του). Διαχειριστής μπορεί να είναι μόνο φυσικό πρόσωπο (άρθρο 58). Στην περίπτωση που ο εταίρος είναι νομικό πρόσωπο, οφείλει να ορίσει φυσικό πρόσωπο που θα είναι διαχειριστής.

Όπως προαναφέρθηκε, ο διορισμός, η ανάκληση και η αντικατάσταση του διαχειριστή υπόκεινται σε δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ.

Για να λυθεί μια ΙΚΕ σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 103 Ν.4072/2012 γίνεται:

- α) οποτεδήποτε με απόφαση των εταίρων,
- β) όταν παρέλθει ο ορισμένος χρόνος διάρκειας, εκτός αν ο χρόνος αυτός παραταθεί πριν λήξει με απόφαση των εταίρων (όχι όμως πέραν της δωδεκαετίας),
- γ) αν κηρυχθεί η εταιρεία σε πτώχευση και
- δ) σε άλλες περιπτώσεις που προβλέπει ο εν λόγω νόμος ή το καταστατικό.

Επιπλέον, όπως ορίζεται στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου σε κάθε περίπτωση η λύση της εταιρείας καταχωρείται στο Γ.Ε.ΜΗ., εκτός από την περίπτωση της λύσης που οφείλεται σε πάροδο το χρόνου διάρκειας της εταιρείας που δεν απαιτούνται διατυπώσεις δημοσιότητας.

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 104 Ν.4072/2012 αν λυθεί η εταιρεία για οποιονδήποτε λόγο, εκτός από την κήρυξη αυτής σε πτώχευση, ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισης. Τα όργανα της εταιρείας κατά το στάδιο της εκκαθάρισης περιορίζονται στις αναγκαίες για την εκκαθάριση της εταιρικής περιουσίας πράξεις.

Η παράγραφος 11 του άρθρου 116 του Ν. 4072/2012 ορίζει ότι οι εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις για τις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ) εφαρμόζονται και στις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες (ΙΚΕ). Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 109 του Ν. 2238/94, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 § 30 του Ν. 4110/2013: Για τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 101 του Ν. 2238/94 ο φόρος υπολογίζεται με συντελεστή είκοσι έξι τοις εκατό (26%) στο συνολικό φορολογητέο εισόδημα. Μεταξύ των νομικών προσώπων της παραγράφου 1 του άρθρου 101 του Ν. 2238/94 καταλέγονται και οι ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, ως περίπτωση στ' που προστέθηκε με το άρθρο 116 § 10 του Ν. 4072/2012. Στα κέρδη που διανέμουν οι ΙΚΕ (τα οποία έχουν φορολογηθεί στην πηγή με συντελεστή 26% κατά τα άνω) γίνεται παρακράτηση φόρου με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%). Με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για παραπάνω εισοδήματα. Ο φόρος που παρακρατήθηκε αποδίδεται στην οικεία ΔΟΥ εφάπαξ με δήλωση που υποβάλλεται μέσα στον επόμενο μήνα από αυτόν, στον οποίο έγινε η παρακράτηση (άρθρο 55 παράγραφος 1 περίπτωση δ' του Ν. 2238/94, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 § 7 του Ν. 4110/2013 και ισχύει για διανεμόμενα κέρδη που εγκρίνονται από τα αρμόδια όργανα από 1/1/2014 –δηλ. για εισοδήματα χρήσεως 2013).

Κεφάλαιο 5

5.1 Συγκρίσεις μεταξύ εταιρειών (Α.Ε , Ι.Κ.Ε , Ε.Π.Ε)

Συγκρίνοντας αρχικά την ΕΠΕ με την ΑΕ διαπιστώνεται ότι η ΕΠΕ⁵¹ είναι ενδιάμεσος εταιρικός τύπος μεταξύ προσωπικής και κεφαλαιουχικής εταιρίας γεγονός το οποίο έχει ως συνέπεια ότι στην ΕΠΕ είναι δυνατή η αναλογική εφαρμογή διατάξεων τόσο των προσωπικών εταιριών όσο και της ΑΕ. Η ΕΠΕ ανήκει συστηματικά στις κεφαλαιουχικές εταιρίες. Αποφασιστικό κριτήριο για την υπαγωγή στις κεφαλαιουχικές εταιρίες είναι η έλλειψη ευθύνης των εταίρων για τα εταιρικά χρέη και η (για τον λόγο αυτόν) ύπαρξη εταιρικού κεφαλαίου.

Η ΕΠΕ,⁵² σε αντίθεση με την ΑΕ, είναι δημιούργημα των νεότερων χρόνων. Το πρώτο νομοθέτημα διεθνώς ήταν ο γερμανικός νόμος περί ΕΠΕ του 1892, από τότε δε ο εταιρικός αυτός τύπος θεσμοθετήθηκε στα περισσότερα κράτη της ηπειρωτικής Ευρώπης. Η ΕΠΕ εισήχθη στην Ελλάδα με τον νόμο 3190 της 9/16 Απριλίου 1955 «περί εταιριών περιορισμένης ευθύνης», ο οποίος, αν και επηρεασμένος από αλλοδαπές νομοθεσίες, παρουσιάζει αυτοτέλεια. Με το προεδρικό διάταγμα 4191/1986 έγινε προσαρμογή του Ν. 3190/1955 προς τις διατάξεις της πρώτης (69/51/ΕΟΚ), τέταρτης (78/660/ΕΟΚ) και μερικώς της έβδομης (83/349/ΕΟΚ) κοινοτικής οδηγίας, ενώ με το προεδρικό διάταγμα 279/1993 εισήχθη η μορφή της μονοπρόσωπης ΕΠΕ (προσαρμογή προς τη δωδέκατη οδηγία 89/667/ΕΟΚ. Από τη σύγκριση που προηγήθηκε φαίνεται η οικονομική σημασία της ΕΠΕ. Η ΕΠΕ είναι ο κατάλληλος εταιρικός τύπος για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, στις οποίες, παρά τις προσωπικές σχέσεις μεταξύ των εταίρων, κανείς δεν θέλει να αναλάβει ευθύνη για τα εταιρικά χρέη με την προσωπική του περιουσία. Για τον λόγο αυτό οι συμβαλλόμενοι δεν επιθυμούν την ίδρυση προσωπικής εταιρίας. Βέβαια και στην ΑΕ δεν υπάρχει προσωπική ευθύνη των μετόχων, η αξία όμως των εισφορών που πρέπει να καταβληθούν για τον σχηματισμό κεφαλαίου είναι αρκετά μεγάλη, όταν

---

⁵¹ Πλεονεκτήματα από τη μετατροπή ατομικών επιχειρήσεων, ΕΠΕ και προσωπικών εταιριών σε Α.Ε, ημερομηνία έκδοσης: 08.08.2009, ημερομηνία πρόσβασης: 21/3/14

⁵² Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης, «Προσωπικές Εταιρείες (Ο.Ε.- Ε.Ε.), Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.), Κοινοπραξίες», Έκδοση 12η, Εκδόσεις: «Πάμισος», Αθήνα 2011. σελ.69

συμμετέχει μικρός αριθμός προσώπων. Επιπλέον η ύπαρξη στην ΑΕ κρατικής εποπτείας και ελεγκτών, η ανελαστικότητα ως προς τη ρύθμιση των σχέσεων των εταίρων προς τα έξω, το ελεύθερο και χωρίς διατυπώσεις μεταβιβάστο της μετοχής, είναι στοιχεία που δεν συμβιβάζονται εύκολα με την τυπική τουλάχιστον μορφή της μικρής ή μεσαίας επιχείρησης, η οποία βασικά έχει κλειστό και μικρό αριθμό προσώπων. Έτσι ο θεσμός της ΕΠΕ καλύπτει το κενό που υπάρχει μεταξύ προσωπικών εταιριών και ΑΕ. Για τους λόγους αυτούς η ΕΠΕ είναι η κατάλληλη εταιρική μορφή για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στη χώρα μας, αφού οι ελληνικές επιχειρήσεις στη μεγάλη τους πλειοψηφία είναι μικρές ή μεσαίες. Ο νομοθέτης, θέλοντας να περιορίσει τον υπερτροφικό αριθμό ΑΕ, οι περισσότερες των οποίων είναι οικογενειακές, προτρέπει με φορολογικά ιδίως κίνητρα τη μετατροπή των ΑΕ σε ΕΠΕ, ενώ αφετέρου απαιτεί διαρκώς περισσότερες προϋποθέσεις για τη σύσταση και λειτουργία της ΑΕ (αύξηση κατώτατου ορίου κεφαλαίου, εισαγωγή μετοχών στο χρηματιστήριο κ.ά.). Παρ' όλα αυτά η ΕΠΕ δεν είχε την αναμενόμενη εξάπλωση, αφού η ΑΕ εξακολουθεί να είναι ο κυρίαρχος εταιρικός τύπος και για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Έτσι, λοιπόν, προκύπτουν οι εξής κυρίως διαφορές:⁵³

1. Η ΑΕ δεν έχει, ούτε μπορούν να εισαχθούν με διατάξεις του καταστατικού, τα προαναφερθέντα προσωπικά στοιχεία.
2. Στην ΕΠΕ δεν υπάρχει κρατική εποπτεία ούτε κατά την ίδρυση ούτε κατά τη λειτουργία της αλλά ισχύει το κανονιστικό σύστημα, με αποτέλεσμα την ευχερέστερη και ταχύτερη ίδρυση. Επίσης δεν υπάρχουν ελεγκτές στις «μικρές ΕΠΕ».
3. Στην ΕΠΕ, μολονότι υπάρχουν στοιχεία σωματειακής οργάνωσης όπως είναι ο διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων μεταξύ των δυο βασικών εταιρικών οργάνων, λόγω του μικτού της χαρακτήρα μπορεί να υπάρξει παράλληλα ο εταιρικός δεσμός μεταξύ των εταίρων.
4. Η μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων γίνεται δυσχερέστερα απ' ότι η μεταβίβαση των μετοχών. Επίσης τα εταιρικά μερίδια δεν μπορούν να ενσωματωθούν σε αξιόγραφο.

---

⁵³ Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης, «Ανώνυμες Εταιρείες», Έκδοση δέκατη Πέμπτη, Εκδόσεις : «Πάμισος», Αθήνα 2012. σελ.237

5. Στη ρύθμιση των σχέσεων μεταξύ των εταίρων ισχύει κατά μεγάλο μέρος ενδοτικό δίκαιο. Οι συμβαλλόμενοι μπορούν να διαμορφώσουν την εταιρία με εντονότερα κεφαλαιουχικά ή εντονότερα προσωπικά στοιχεία.

6. Μπορεί να προβλεφθεί στην εταιρική σύμβαση η ανάληψη ορισμένων υποχρεώσεων εκ μέρους των εταίρων.

7. Η ΕΠΕ δεν αντλεί τα κεφάλαιά της από την κεφαλαιαγορά αλλά αποκλειστικά από τους συμβληθέντες εταίρους.

Επιχειρώντας να συγκρίνουμε την ΙΚΕ με την ΑΕ και την ΕΠΕ το κίνητρο για την καθιέρωση του νέου εταιρικού τύπου της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας ήταν η ανάγκη να εξυπηρετηθεί η μικρομεσαία επιχειρηματική δραστηριότητα με έναν εταιρικό τύπο πιο ευέλικτο και πιο απλό, σε σχέση με τους υπάρχοντες ως τώρα τύπους εταιρειών (προσωπικές εταιρείες - ΕΠΕ - ΑΕ).

Κρίθηκε λοιπόν ότι με τους υπάρχοντες εταιρικούς τύπους δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν οι πρακτικές ανάγκες μιας μικρομεσαίας επιχείρησης κι αυτό επειδή:⁵⁴

- Στις προσωπικές εταιρείες (ΟΕ - ΕΕ) υπάρχει για τον επιχειρηματία ομόρρυθμο εταίρο ο βραχνάς της απεριόριστης και σε ολόκληρο ευθύνης του για τα χρέη της εταιρείας.
- Οι ανώνυμες εταιρείες, λόγω του κεφαλαιουχικού τους χαρακτήρα, ταιριάζουν περισσότερο στις μεγάλες επιχειρήσεις.
- Και οι ΕΠΕ, που αποτελούν τον ενδιάμεσο, μεταξύ των δύο ανωτέρω, τύπο και διέπονται από μία γερασμένη νομοθεσία (Ν. 3190/55), δεν μπορούν να παίξουν τον ρόλο που προορίζει ο νομοθέτης για τις ΙΚΕ, κυρίως λόγω της απαιτούμενης διπλής πλειοψηφίας στη λήψη αποφάσεων και της γραφειοκρατικής συχνής συμβολαιογραφικής παρέμβασης στις βασικές αποφάσεις των οργάνων της ΕΠΕ.

Ετσι λοιπόν για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πρακτικών αναγκών της σύγχρονης μικρομεσαίας επιχείρησης, εισήχθηκε ο νέος εταιρικός τύπος της ΙΚΕ, αντί να εκσυγχρονίσει την περί ΕΠΕ νομοθεσία (Ν. 3190/55). Υπάρχουν πολλές αναφορές

---

⁵⁴ Κορομηλάς Γιώργος Α., «Φορολογικές σημειώσεις», Αθήνα 2012. σελ.104

στα σχετικά με την ΙΚΕ άρθρα του Ν. 4072/2012, ότι στον νέο εταιρικό τύπο εφαρμόζονται, ανάλογα, άλλοτε οι διατάξεις περί ΕΠΕ (Ν. 3190/55) και άλλοτε οι διατάξεις του ΚΝ 2190/20 περί ανώνυμων εταιρειών. Έτσι λοιπόν, οι διατάξεις που εφαρμόζονται στην ΙΚΕ ενθαρρύνουν και διευκολύνουν τη μετατροπή των υφιστάμενων ΕΠΕ σε ΙΚΕ, μειώνοντας αισθητά τα απαιτούμενα ποσοστά για τη λήψη της σχετικής απόφασης των εταίρων της πρώτης. Και η ρύθμιση αυτή καταδεικνύει την προτίμηση του Ν. 4072/2012 στις ΙΚΕ σε σχέση με τις ΕΠΕ.

Συγκρίνοντας, λοιπόν, τις εταιρείες μεταξύ τους διαπιστώνεται ότι η ΙΚΕ⁵⁵ στην αρχική τυπική μορφή της, όπως ορίζεται από τον Ν 4072/2012, είναι εντόνως κεφαλαιουχική εταιρία, πολύ περισσότερο από την ΕΠΕ. Απλώς, η ΙΚΕ μπορεί να καταστεί κατά περίπτωση λιγότερο κεφαλαιουχική εταιρία με περισσότερα ή ακόμη και με πολύ περισσότερα προσωπικά στοιχεία, εφόσον οι εταίροι αποφασίσουν να εισάγουν αυτά τα στοιχεία στο καταστατικό της ΙΚΕ (άρθρο 72 παρ. 6 εδ. β' Ν 4072/2012).

Έτσι λοιπόν η νέα εταιρεία έχει τα παρακάτω συγκριτικά πλεονεκτήματα σε σχέση με τις ΕΠΕ, τις οποίες ΕΠΕ στα επόμενα χρόνια ενδέχεται να αντικαταστήσει: ⁵⁶

- Η σύστασή της μπορεί να γίνεται μέσα σε μία ημέρα, μέσω της υπηρεσίας μίας στάσης του ΓΕΜΗ όπως έχει προαναφερθεί. Και αυτό ισχύει ακόμα και για εταιρείες που η επιδίωξη του σκοπού τους απαιτεί αδειοδότηση. Το νομικό πρόσωπο μπορεί να συσταθεί, να λάβει ΑΦΜ και να λειτουργήσει άμεσα.
- Έχει απλοποιημένο τρόπο σύστασης. Με ιδιωτικό έγγραφο αποκλειστικά στις υπηρεσίες μίας στάσης. Δηλαδή δεν υπάρχουν έξοδα συμβολαιογράφου τα οποία είναι σημαντικά όχι μόνο κατά τη σύσταση αλλά και όταν πχ μία ΕΠΕ τροποποιεί το καταστατικό της.
- Απαιτεί δημοσιότητα (πχ εταιρικών μεταβολών) αποκλειστικά δια μέσου του ΓΕΜΗ ή της ιστοσελίδας (δεν υπάρχει κόστος δημοσίευσης σε ΦΕΚ).

---

⁵⁵ ΔΙΚΑΙΟ ΙΚΕ & ΕΠΕ Ερμηνεία κατ' άρθρο, ΔΕΕ 11/2012, 1085

⁵⁶ Φλώρος Αριστείδης, «Φορολογική Λογιστική, Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών & Νομικών Προσώπων, Λογιστική & Πρακτική Αντιμετώπιση», Δ Έκδοση, Εκδόσεις: Σύγχρονη Εκδοτική ΕΠΕ, Αθήνα 2010. σελ.176

- Προβλέπονται απλοποιημένες διαδικασίες για τις γενικές συνελεύσεις, την συνεδρίαση των οργάνων, την έγκριση των ετήσιων οικονομικών αποτελεσμάτων, κλπ.
- Οι αποφάσεις στην ΙΚΕ λαμβάνονται με βάση την πλειοψηφία κεφαλαίου, όπως στην ΑΕ, και όχι με διπλή πλειοψηφία κεφαλαίου και εταίρων, όπως στην ΕΠΕ.
- Η εταιρεία έχει νομική προσωπικότητα και ευθύνεται μόνο αυτή με την παρουσία της για τις εταιρικές υποχρεώσεις, εκτός των περιπτώσεων κατά τις οποίες εταίρος ευθύνεται μέσω εγγυητικών εισφορών.
- Οι εισφορές μπορούν να είναι κεφαλαιακές αλλά επίσης εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές. Πχ., εταίρος μπορεί να προσφέρει αντί για κεφάλαιο εργασία, ή οποιαδήποτε άλλη παροχή υπηρεσιών.
- Στην υποχρεωτική ασφάλιση του ΟΑΕΕ υπάγονται μόνο οι διαχειριστές της ΙΚΕ και ο μοναδικός εταίρος στις μονοπρόσωπες ΙΚΕ. Οι λοιποί εταίροι υπάγονται προαιρετικά στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ. Με αυτόν τον τρόπο αποφεύγεται το ανυπέρβλητο εμπόδιο της υποχρεωτικής ασφάλισης στον ΟΑΕΕ όλων των εταίρων της ΕΠΕ, με αποτέλεσμα να διευκολύνεται σημαντικά η συμμετοχή στην εταιρεία και η είσοδος στο επιχειρηματικό περιβάλλον νέων ανθρώπων.
- Έχει την έδρα της στον δήμο που ορίζεται στο καταστατικό και υπάρχει η δυνατότητα μεταφοράς της καταστατικής έδρας σε άλλο κράτος-μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.
- Προβλέπονται κανόνες αυξημένης εταιρικής διαφάνειας για την προστασία των συναλλασσομένων με την εταιρεία, μέσω της υποχρέωσης της ΙΚΕ να διατηρεί ιστοσελίδα και να αναφέρει σε αυτήν τις πληροφορίες που συντελούν στην ασφάλεια των συναλλαγών και στην προστασία των συναλλασσομένων.
- Στην ΙΚΕ σε αντίθεση με την ΕΠΕ δεν υφίσταται από τον νόμο η υποχρεωτική διπλή πλειοψηφία κεφαλαίου και κεφαλών (αρ. 72 παρ. 4 εδ. α' Ν 4072/2012). Αυτή είναι μία από τις σημαντικότερες αν όχι και η σημαντικότερη διαφορά της ΙΚΕ σε

σχέση με την ΕΠΕ στο ζήτημα της λήψης των εταιρικών αποφάσεων, η οποία προσδίδει στην ΙΚΕ τον έντονο κεφαλαιουχικό χαρακτήρα της.⁵⁷

Αλλα η νέα εταιρεία δεν πλεονεκτεί μόνο σε σχέση με την ΕΠΕ αλλά και σε σχέση με τις ΑΕ στα παρακάτω:

- Στην ΙΚΕ οι αποφάσεις των εταίρων λαμβάνονται ακριβώς όπως και οι αποφάσεις των μετόχων της ΑΕ (άρθρο 31 παρ. 1 ΚΝ 2190/1920) δηλαδή με πλειοψηφία, η οποία μπορεί να είναι απλή ή αυξημένη και πάντα με κεφαλαιουχικό τρόπο. Η διαφοροποίηση της ΙΚΕ έναντι της ΑΕ, όμως, είναι στο ζήτημα της αρχής της κεφαλαιουχικής πλειοψηφίας για τη λήψη εταιρικών ή μετοχικών αποφάσεων αποτελεί η ύπαρξη από τον νόμο περιπτώσεων, στις οποίες αξιόνεται στην ΙΚΕ ομοφωνία των εταίρων (ενδεικτικώς άρθρο 45 παρ. 2 Ν 4072/2012 για τη μεταφορά της καταστατικής έδρας της ΙΚΕ σε άλλη χώρα του ΕΟΧ, άρθρο 48 παρ. 2 Ν 4072/2012 για την εισαγωγή στο καταστατικό ρήτρας διαιτητικής επίλυσης εταιρικών διαφορών, άρθρο 105 παρ. 5 για αναβίωση της ΙΚΕ και άλλες περιπτώσεις), σε αντίθεση προς την ΑΕ, όπου δεν προβλέπεται δυνατότητα ομοφωνίας (άρθρο 31 ΚΝ 2190/1920).⁵⁸

- Ακόμη, διαφορά υφίσταται στο δίκαιο της ΑΕ σε σχέση με αυτό της ΙΚΕ στο ζήτημα της απαρτίας που είναι αναγκαία για τη λήψη μίας απόφασης από τη Συνέλευση των Εταίρων. Συγκεκριμένα, σε αντίθεση προς την ΑΕ (άρθρο 29 ΚΝ 2190/1920), στην ΙΚΕ δεν υπάρχει η έννοια της απαρτίας και η πλειοψηφία υπολογίζεται επί του συνόλου των εταιρικών μεριδίων όλων των εταίρων, ακόμη και των απόντων, και όχι μόνο επί του αριθμού των εταιρικών μεριδίων των εταίρων που παρέστησαν ή εκπροσωπήθηκαν στη Συνέλευση (άρθρο 72 παρ. 4 Ν 4072/2012).

- Η τροποποίηση καταστατικού ΙΚΕ αρκεί να γίνει με ιδιωτικό έγγραφο, εφόσον δεν απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο κατά τα οριζόμενα και για το ιδρυτικό καταστατικό και εφόσον το αρχικό καταστατικό δεν είχε καταρτισθεί για οποιονδήποτε λόγο με συμβολαιογραφικό έγγραφο (άρθρο 49 παρ. 2 Ν 4072/2012).

---

⁵⁷ Σακέλλης Εμμανουήλ, «Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών – Ανάλυση και Ερμηνεία», Εκδόσεις ΒΡΥΚΟΥΣ, Αθήνα 2013, σελ.106

⁵⁸ Περάκης Ευάγγελος, «Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία», (έκδοση της ΝΒ (Νομική Βιβλιοθήκη), Αθήνα 2012 σελ.68-69

Ομοίως, και η τροποποίηση καταστατικού ΑΕ αρκεί να γίνει με σύνταξη σχετικού πρακτικού της Γενικής Συνέλευσης αυτής, στο οποίο θα ενσωματώνεται η σχετική απόφαση (άρθρα 4 παρ. 2 εδ. β', 34 παρ. 1 περ. α' και 32 παρ. 3 ΚΝ 2190/1920). Αντίθετα, στην ΕΠΕ απαιτείται συμβολαιογραφική πράξη, ακόμη και για την πλέον ασήμαντη τροποποίηση καταστατικού (άρθρο 38 παρ. 2 Ν. 3190/1955).⁵⁹

- Στην ΙΚΕ δεν υφίσταται υποχρέωση κατάθεσης του αρχικού και μετά από αύξηση κεφαλαίου της σε τραπεζικό λογαριασμό, ανεξάρτητα από το ύψος του κεφαλαίου, ήτοι ακόμη και αν το κεφάλαιο της ΙΚΕ είναι ίσο ή και πολύ μεγαλύτερο από αυτό μίας ΑΕ. Αντίθετα, στην ΑΕ υφίσταται υποχρέωση κατάθεσης του ποσού του κεφαλαίου της ίδρυσης και της αύξησης σε τραπεζικό λογαριασμό (άρθρο 11 παρ. 6 ΚΝ 2190/1920).

- Στην ΙΚΕ δεν υφίσταται η έννοια της πιστοποίησης του εταιρικού κεφαλαίου. Αντίθετα, στην ΑΕ είναι υποχρεωτική η πιστοποίηση του μετοχικού κεφαλαίου με απόφαση του ΔΣ αυτής εντός αποκλειστικής προθεσμίας (άρθρο 11 παρ. 1-2 ΚΝ 2190/1920).

- Η ΙΚΕ μπορεί να έχει έναν διαχειριστή (άρθρα 56 και 57 Ν 4072/2012). Αντίθετα, στην ΑΕ πρέπει κάθε έξι έτη να εκλέγεται νέο ΔΣ (άρθρο 19 παρ. 1 ΚΝ 2190/1920).

- Η ΙΚΕ μπορεί να έχει και μόνον έναν διαχειριστή, στον οποίο να έχει ανατεθεί το σύνολο των εξουσιών διαχείρισης και εκπροσώπησης αυτής (άρθρο 57 εδ. β' Ν 4072/2012). Αντίθετα, στην ΑΕ, ακόμη και αν όλοι οι μέτοχοι γνωρίζουν και συναινούν εκ των προτέρων ότι ένα συγκεκριμένο πρόσωπο θα ασκεί τη διαχείριση και θα εκπροσωπεί την ΑΕ, παρόλα αυτά απαιτείται η εκλογή τουλάχιστον τριών προσώπων ως μελών του ΔΣ (άρθρο 18 παρ. 2 εδ. β' ΚΝ 2190/1920), και μετά στη συνέχεια η συγκρότηση του ΔΣ σε σώμα και η από αυτό απόφαση ανάθεσης εξουσιών σε ένα πρόσωπο (άρθρο 22 παρ. 3 ΚΝ 2190/1920).⁶⁰

---

⁵⁹ Περάκης Ευάγγελος, «Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία», (έκδοση της ΝΒ (Νομική Βιβλιοθήκη), Αθήνα 2012 σελ.24-28

⁶⁰ Δημήτρακας Α., (2007), *Ανώνυμες Εταιρείες*, Εκδόσεις Πάμμισος, Αθήνα σελ.243

- Στην ΙΚΕ υφίσταται η ασφάλεια του ορισμού του προσώπου ή των προσώπων που ασκούν την εταιρική διοίκηση και εκπροσωπούν την εταιρία έναντι των τρίτων, καθώς και της οριοθέτησης των συγκεκριμένων εξουσιών καθενός από αυτά, μέσα από καταστατική ρήτρα (άρθρο 57 Ν 4072/2012). Αντίθετα, στην ΑΕ πάντα εξακολουθεί να υφίσταται η δυνατότητα ανάκλησης μέρους ή όλων των μελών του ΔΣ και της μεταβολής των προσώπων που ασκούν την εταιρική διοίκηση και εκπροσωπούν την εταιρία (άρθρα 19 παρ. 2 και 22 παρ. 3 εδ. ε' ΚΝ 2190/1920). Ιδίως ο κανόνας του ελευθέρως ανακλητού των μελών ΔΣ ΑΕ επιτείνει τη ρευστότητα της εταιρικής διοίκησης και την ανασφάλεια των μετόχων μειοψηφίας σχετικά με το ζήτημα, αφού ακόμη και αν σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή επέλθει συμφωνία μεταξύ πλειοψηφίας και μειοψηφίας σχετικά με τα πρόσωπα του ΔΣ, αυτά μπορούν να ανακληθούν στη συνέχεια από την πλειοψηφία. Σε πολλές μη εισηγμένες ΑΕ με μικρό αριθμό μετόχων η ανωτέρω ανασφάλεια σχετικά με τα πρόσωπα που ασκούν την εταιρική διοίκηση επιδιώκεται να αντισταθμισθεί με τη σύναψη παραεταιρικών συμφωνιών. Επιπροσθέτως, ειδικά για το θέμα της απόπειρας παγίωσης των προσώπων του ΔΣ μέσω παραεταιρικής συμφωνίας υφίσταται διχογνωμία σχετικά με το κύρος της συμφωνίας αυτής.

- Η ΙΚΕ δεν υπόκειται σε διοικητική εποπτεία ανεξάρτητα από το ύψος του κεφαλαίου της και το αντικείμενό της. Αντίθετα, στην ΑΕ υφίσταται ποικιλόμορφη ανάμειξη της διοίκησης σε πολλές περιπτώσεις, σε κάποιες μάλιστα εξ αυτών η ΑΕ υπόκειται σε διοικητική εποπτεία. Ενδεικτικώς, μεταξύ άλλων:⁶¹

- i. Η σύσταση και το καταστατικό της ΑΕ, εφόσον έχει καταρτισθεί με δημόσιο έγγραφο και έχουν τηρηθεί οι σχετικές διατάξεις, εγκρίνονται υποχρεωτικώς από τον Υπουργό Ανάπτυξης ή την εκάστοτε αρμόδια αρχή (άρθρο 4 παρ. 1 ΚΝ 2190/1920).
- ii. Η απόφαση της ΓΣ για τροποποίηση του καταστατικού της ΑΕ εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης ή την εκάστοτε αρμόδια αρχή, που ελέγχουν μόνο την τήρηση του νόμου (άρθρο 4 παρ. 2 εδ. α' ΚΝ 2190/1920).

---

⁶¹ Δημήτρακας Α., (2008), *Κωδικοποίηση Νόμου 2190/1920 περί Ανωνύμων Εταιρειών*, Εκδόσεις Σταμούλης, Αθήνα σελ.64

- iii. Αν το μετοχικό κεφάλαιο της ΑΕ υπερβεί τα 3.000.000 ευρώ ασκείται έλεγχος νομιμότητας της σύστασης της ΑΕ και της τροποποίησης του καταστατικού της (άρθρο 4 παρ. 2α εδ. α' ΚΝ 2190/1920).
- iv. Υφίσταται γενική διάταξη περί εποπτείας επί των ΑΕ ασκούμενης από τον Υπουργό Ανάπτυξης ή την εκάστοτε αρμόδια αρχή (άρθρο 51 ΚΝ 2190/1920), η οποία εξειδικεύεται στη συνέχεια.
- v. Αφενός κατά την ίδρυση, αύξηση κεφαλαίου ή τροποποίηση καταστατικού της ΑΕ η εποπτεία συνίσταται στην εξακρίβωση της καταβολής του κεφαλαίου, της αξίας των εισφορών σε είδος και της τήρησης των σχετικών διατάξεων νόμου (άρθρο 52 ΚΝ 2190/1920).
- vi. Αφετέρου κατά τη λειτουργία της ΑΕ η εποπτεία συνίσταται στην εξακρίβωση της τήρησης των σχετικών διατάξεων του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων ΓΣ, καθώς και της αλήθειας των οικονομικών καταστάσεων (άρθρο 53 ΚΝ 2190/1920).
- vii. Ο Υπουργός Ανάπτυξης ή η κατά περίπτωση εποπτεύουσα αρμόδια αρχή μπορούν να ζητήσουν τον έκτακτο έλεγχο της ΑΕ (άρθρο 40 παρ. 1 περ. γ' ΚΝ 2190/1920).
- viii. Ο Υπουργός Ανάπτυξης ή η κατά περίπτωση εποπτεύουσα αρμόδια αρχή έχουν έννομο συμφέρον και μπορούν να ζητήσουν τη λύση της ΑΕ (άρθρο 48 παρ. 1 εδ. β' ΚΝ 2190/1920).

- Στην ΙΚΕ οι αποφάσεις των εταίρων και τα πρακτικά αυτών του άρθρου 66 Ν 4072/2012 δεν υποβάλλονται σε καμία εποπτεύουσα αρχή. Αντίθετα, στην ΑΕ τα πρακτικά του ΔΣ και της ΓΣ υποβάλλονται στη διοίκηση (άρθρα 11 παρ. 5, 20 παρ. 7, 26α παρ. 2 και 43β παρ. 6 ΚΝ 2190/1920).⁶²

- Στην ΙΚΕ υφίσταται ρητή νομοθετική πρόβλεψη για επίλυση διαφορών με διαιτησία ή διαμεσολάβηση (άρθρο 48 παρ. 2-3 Ν 4072/2012). Αντίθετα, στην ΑΕ δεν υφίσταται τέτοια πρόβλεψη. Όλα εκείνα τα ζητήματα, σχετικά με τα οποία υφίσταται ευελιξία στην ΙΚΕ, ενώ δεν προβλέπονται στην ΑΕ (ενδεχομένως ούτε και στην

---

⁶² ΔΙΚΑΙΟ ΙΚΕ & ΕΠΕ Ερμηνεία κατ' άρθρο, ΔΕΕ 11/2012, 1085

ΕΠΕ), έρχονται ως επιπρόσθετο πρακτικό πλεονέκτημα υπέρ της επιλογής της ΙΚΕ έναντι της ΑΕ, η οποία δεν παρέχει αυτές τις δυνατότητες.⁶³

Στην ΙΚΕ μπορούν να μετέχουν και εταίροι που έχουν εισφέρει ή θα εισφέρουν στο μέλλον εργασία, υπηρεσίες ή έργα στην εταιρία σε τόπο, χρόνο και με τρόπο και όρους που ορίζονται στο καταστατικό, η αξία των οποίων αποτιμάται στο καταστατικό από τους εταίρους (εξωκεφαλαιακές εισφορές, άρθρο 78 Ν 4072/2012). Αυτό παρέχει μεγάλη ευελιξία στην ΙΚΕ, εάν το επιθυμούν οι εταίροι. Αν δεν το επιθυμούν, μπορούν να συστήσουν μία ΙΚΕ μόνον με κεφαλαιακές εισφορές, όπως στην ΑΕ.

Στην ΙΚΕ μπορούν να μετέχουν και εταίροι που εισφέρουν στην εταιρία την υπόσχεση να καλύψουν εταιρικά χρέη προς τρίτους μέχρι ενός ποσού που ορίζεται στο καταστατικό (εγγυητικές εισφορές, άρθρο 79 Ν 4072/2012). Αυτή η δυνατότητα παρέχει επίσης μεγάλη ευελιξία στην ΙΚΕ, εάν το επιθυμούν οι εταίροι. Αν δεν το επιθυμούν, μπορούν να συστήσουν μία ΙΚΕ μόνον με κεφαλαιακές εισφορές, όπως στην ΑΕ.⁶⁴

- Η ΙΚΕ μπορεί να έχει την πραγματική έδρα εκτός Ελλάδας, και να εξακολουθεί να λογίζεται ως ελληνική εταιρία, βάσει της καταστατικής της έδρας (άρθρο 45 παρ. 3 Ν 4072/2012). Αντίθετα, στην ΑΕ η τυχόν μεταφορά της πραγματικής έδρας εκτός ελληνικής επικράτειας καθιστά την εταιρία εν τοις πράγμασιν αλλοδαπή κατά την κρατούσα άποψη και νομολογία.

Από όλα τα παραπάνω προκύπτει ότι όποιος ή όποιοι ενδιαφερόμενοι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ημεδαπά ή αλλοδαπά, επιθυμούν να ιδρύσουν μία εταιρία, η οποία δεν θα εισαχθεί, τουλάχιστον στο άμεσο μέλλον στο Χρηματιστήριο, και η οποία δεν επιθυμεί να προχωρήσει σε ευρεία διασπορά μετοχών, δεν έχουν τίποτα να κερδίσουν ιδρύοντας ΑΕ, ενώ κερδίζουν πολλά ιδρύοντας μία ΙΚΕ.⁶⁵

---

⁶³ Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης, «Ανώνυμες Εταιρείες (Από άποψη Νομική, Οικονομική, Οργανωτική, Λογιστική & Φορολογική)», Εκδόσεις: «ΠΑΜΙΣΟΣ», Αθήνα 1986. σελ.186

⁶⁴ Τότσης Ν. Χρήστος, «Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων», Έκδοση 43η, Εκδόσεις ΠΑΜΙΣΟΣ, Αθήνα 2013. σελ.245

⁶⁵ Κορομηλάς Γιώργος Α., «Φορολογικές σημειώσεις», Αθήνα 2012. σελ.287

5.2 Πλεονεκτήματα εταιρειών

Τα πλεονεκτήματα των εταιρειών ποικίλλουν ανάλογα με το είδος της επιχείρησης. Για παράδειγμα η ατομική επιχείρηση έχει το πλεονέκτημα να διοικείται στην πιο απλή μορφή διοίκησης και λειτουργίας. Ενώ για τη σύστασή της δεν απαιτούνται υψηλά έξοδα έναρξης. Ένα άλλο όφελος που αποκομίζει η ατομική εταιρεία είναι ότι μπορεί να ξεκινήσει με μικρό κεφάλαιο. Επιπλέον, έχει λιγότερο πολύπλοκες διοικητικές και φορολογικές διαδικασίες σε σχέση με τις εταιρείες που δεν είναι ατομικές. Τέλος, χαρακτηρίζεται από μεγάλη ελευθερία αποφάσεων από μέρους του επιχειρηματία. Στις ατομικές επιχειρήσεις μπορούμε εύκολα να εντοπίσουμε τα πλεονεκτήματα από τη μετατροπή τους σε μια εταιρική μορφή καθώς αποτελεί την απλούστερη μορφή επιχείρησης, η οποία ταυτίζεται με το πρόσωπο του επιχειρηματία.⁶⁶

Αντίθετα τα πλεονεκτήματα που παρουσιάζονται στις προσωπικές επιχειρήσεις είναι διαφορετικά. Μια προσωπική εταιρεία δεν παρουσιάζει δυσκολίες στην ίδρυσή της. Επιπλέον, το αρχικό κεφάλαιο εξαρτάται από τη δραστηριότητά της. Ένα άλλο όφελος αποτελεί το γεγονός ότι η φορολογική επιβάρυνση είναι σχετικά μικρή. Επίσης, η διοικητική ευθύνη είναι μοιρασμένη ανάμεσα στους εταίρους. Έτσι το βάρος δεν πέφτει σε ένα πρόσωπο όπως συμβαίνει στην ατομική επιχείρηση.

Τα πλεονεκτήματα της ομόρρυθμης εταιρείας⁶⁷ είναι τα εξής:

1. οι ομόρρυθμοι εταίροι έχουν την εξουσία **εκπροσώπησης και διαχείρισης** της εταιρείας. (όλοι οι εταίροι θα πρέπει να συμμετέχουν στην διοίκηση της εταιρείας. Παρόλα αυτά οι εταίροι μπορούν να διορίσουν έναν ή περισσότερους από τους λοιπούς εταίρους ως **διαχειριστή**)
2. **Λιγότερη φορολογική επιβάρυνση** σε σχέση με Ατομική Επιχείρηση

⁶⁶ Καραγιώργος Θ. «Λογιστική Εταιρειών και Φορολογία Εισοδήματος», Αθήνα, 2003. σελ.54

⁶⁷ [://www.gge.gr/09diadsystasis/html/oe.html](http://www.gge.gr/09diadsystasis/html/oe.html)

3. Δεν απαιτείται ελάχιστο ποσό εταιρικού κεφαλαίου

Πλεονεκτήματα μετατροπής οποιασδήποτε εταιρείας σε Α.Ε.

Με στόχο τη δημιουργία μιας ισχυρότερης εταιρικής μορφής, η μετατροπή διαφόρων μορφών εταιρειών σε Α.Ε. αποτελεί πρακτική που παρέχει αρκετά πλεονεκτήματα. Έτσι, με τη δημιουργία του νέου νομικού προσώπου επιτυγχάνονται τα ακόλουθα.

- Υπερδωδεκάμηνη διαχειριστική περίοδος, με απαραίτητη προϋπόθεση να μην έχει γίνει προηγούμενη χρήση υπερδωδεκάμηνης διαχειριστικής περιόδου από τη μετατρεπόμενη επιχείρηση.
- Φορολόγηση των καθαρών κερδών στο όνομα της Α.Ε. σύμφωνα με τον εκάστοτε ισχύοντα φορολογικό συντελεστή. Το συγκεκριμένο πλεονέκτημα αφορά κυρίως τις ατομικές επιχειρήσεις όπου τα κέρδη φορολογούνται στο όνομα του επιχειρηματία και ο συντελεστής φορολόγησής τους μπορεί να ανέλθει μέχρι και το 40%. Επίσης, οι ομόρρυθμοι εταίροι μιας Ο.Ε. ή Ε.Ε. θα απαλλαχθούν από την επιχειρηματική αμοιβή που τους βαρύνει.
- Δημιουργία περισσότερων εκπιπτόμενων από τα ακαθάριστα έσοδα αποσβέσεων. Αυτό βέβαια ισχύει μόνο στην περίπτωση που γίνεται εφαρμογή των διατάξεων του Ν.1297/1972.
- Δυνατότητα συνέχισης της επιχείρησης σε περίπτωση θανάτου των ιδρυτών της Α.Ε.
- Μεγαλύτερη οικονομική επιφάνεια και εμπιστοσύνη στην αγορά.
- Απαλλαγή από τον φόρο μεταβίβασης ακινήτων, υπό προϋποθέσεις. Ωστόσο, είναι σαφώς δυνατή τόσο η μετατροπή Ο.Ε. και Ε.Ε. σε ΕΠΕ όσο και η μετατροπή ατομικών επιχειρήσεων σε Ο.Ε. και Ε.Ε.

Πλεονεκτήματα μετατροπής οποιασδήποτε εταιρείας σε ΕΠΕ

Ουσιαστικά τα πλεονεκτήματα που αποκομίζουν οι ομόρρυθμοι και ετερόρρυθμοι εταίροι από την απόφαση μετατροπής της εταιρείας τους σε ΕΠΕ είναι παρεμφερή με εκείνα της Α.Ε. Αυτό που αξίζει να επισημάνουμε είναι το σαφώς μικρότερο κεφάλαιο που απαιτείται για τη μετατροπή σε ΕΠΕ καθώς με την ΠΟΛ. 1102/2008

αντικαταστάθηκε το εδάφιο α της παρ. 1 του άρθρου 4 του Ν. 3190/1955 και το κεφάλαιο των ΕΠΕ δεν δύναται να είναι κατώτερο των 4.500 ευρώ. Συνεπώς, το ελάχιστο ποσό κεφαλαίου που απαιτείται για μία ΕΠΕ καταργήθηκε όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο.⁶⁸

Πλεονεκτήματα μετατροπής οποιασδήποτε εταιρείας σε Ο.Ε., Ε.Ε.

Στις ατομικές επιχειρήσεις μπορούμε εύκολα να εντοπίσουμε τα πλεονεκτήματα από τη μετατροπή τους σε μια εταιρική μορφή καθώς αποτελεί την απλούστερη μορφή επιχείρησης, η οποία ταυτίζεται με το πρόσωπο του επιχειρηματία.⁶⁹

5.2.1 Πλεονεκτήματα Α.Ε

Όπως προαναφέρθηκε και παραπάνω, η ανώνυμη εταιρεία είναι η επιχείρηση του μεγάλου κεφαλαίου και παρέχει πολλά πλεονεκτήματα. Ήδη το γεγονός ότι είναι εταιρεία μεγάλου κεφαλαίου αποτελεί ένα αξιόλογο πλεονέκτημα, που της δίνει σπουδαία υπεροχή απέναντι στις άλλες μορφές επιχειρηματικής δραστηριότητας. Άλλα σοβαρά πλεονεκτήματα της ανώνυμης εταιρείας είναι⁷⁰:

α) Η αυξημένη εμπιστοσύνη που εμπνέει στον κύκλο των συναλλασσομένων με αυτήν (τράπεζες, προμηθευτές, πελάτες κ.ο.κ.). Την ίδια εμπιστοσύνη εμπνέει και μεταξύ των μετόχων.

β) Το εύκολο μεταβίβαστο των μετοχών (μετοχικών τίτλων), που παρέχει δυνατότητα ταχείας αλλαγής φορέα (κυρίου της επιχείρησης) παρέχει, ακόμη, δυνατότητες άμεσης εξυγιάνσεως και αναπτύξεως της ανώνυμης εταιρείας γιατί με αυτόν τον τρόπο μια ΑΕ που βρίσκεται σε οικονομική δυσχέρεια, μπορεί να δανειοδοτηθεί με ενέχυρο τις μετοχές της ή να δεχθεί νέους μετόχους που θα την αναζωογονήσει.

---

⁶⁸ Φλώρος Αριστείδης, «Φορολογική Λογιστική, Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών & Νομικών Προσώπων, Λογιστική & Πρακτική Αντιμετώπιση», Δ' Έκδοση, Εκδόσεις: Σύγχρονη Εκδοτική ΕΠΕ, Αθήνα 2010. σελ.620

⁶⁹ Καραγιώργος Θ. «Λογιστική Εταιρειών και Φορολογία Εισοδήματος», Αθήνα, 2003. σελ.667

⁷⁰ Δημήτρακας Α., (2007), Ανώνυμες Εταιρίες, Εκδόσεις Πάμμισος, Αθήνα σελ. 48

γ) Το περιορισμένο της ευθύνης. Η ευθύνη των μετόχων της ανώνυμης εταιρείας απέναντι στους δανειστές της, περιορίζεται στο ύψος της συμμετοχής τους σε αυτήν. Δεν υπάρχει η απεριόριστη και αλληλέγγυη ευθύνη που συναντάται στους ομόρρυθμους εταίρους των προσωπικών εταιρειών και στους ατομικούς επιχειρηματίες. Έτσι εκείνος που θέλει να αναπτύξει επιχειρηματική δραστηριότητα χωρίς να θέσει σε κίνδυνο το σύνολο της περιουσίας του, θα προτιμήσει την ανώνυμη εταιρεία.

δ) Φορολογικά πλεονεκτήματα όπως η υπεραξία (κέρδος), που τυχόν προκύπτει κατά την πώληση των μετοχών λόγω διαφοράς τιμής πώλησεως και τιμής κτήσεως, απαλλάσσονταν από το φόρο εισοδήματος (άρθρο 10 § 4 Α.Ν. 148/67). Μετά το άρθρο 15 του Ν. 2459/97 όμως, η παράγραφος 1 του οποίου τροποποίησε την παράγραφο 1 του άρθρου 13 του Ν. 2238/94, το κέρδος (υπεραξία) που προέρχεται από τη μεταβίβαση μετοχών ανωνύμων εταιρειών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών, φορολογήθηκε με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%). Αργότερα, με το άρθρο 3 του Ν. 2238/94 και τώρα φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%) η πραγματική αξία των πωλουμένων μη εισαγμένων στο Χρηματιστήριο μετοχών. Άλλα φορολογικά πλεονεκτήματα είναι η απαλλαγή του εισφερομένου κεφαλαίου κατά τη σύσταση της ανώνυμης εταιρείας, των καταστατικών, της μεταβιβάσεως μετοχών, της διανομής κερδών κ.λπ. από τα τέλη χαρτοσήμου ή άλλη εισφορά υπέρ Δημοσίου ή τρίτων (άρθρο 11 § 4 Α.Ν. 148/67γ2). Αφορολόγητη είναι και η υπεραξία των εισφερομένων ειδών για το σχηματισμό του μετοχικού κεφαλαίου, εφόσον η ανώνυμη εταιρεία προέρχεται από μετατροπή ή συγχώνευση, που γίνεται κατά τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/72 και του Ν. 2166/93. Επίσης, δεν ζητείται τεκμήριο υπάρξεως εισοδήματος (πόθεν έσχες) για τα μετρητά που καταθέτουν οι μέτοχοι της ανώνυμης εταιρείας για σύσταση η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου αυτής.⁷¹

ε) Η ανώνυμη εταιρεία υποχρεούται από το νόμο να τηρεί τα περισσότερα και σοβαρότερα βιβλία από κάθε άλλη μορφή επιχειρήσεως. Έτσι είναι εχέγγυα μεγαλύτερης τάξεως και ειλικρινείας. Επίσης υπόκειται στον έλεγχο του κράτους, που ασκείται από την οικεία νομαρχία και το Υπουργείο Εμπορίου (έλεγχος γενικών συνελεύσεων μετόχων, ισολογισμών κ.λπ.) και ακόμα υποχρεούται σε τυπικές

---

⁷¹ Σαρσέντης Ν. Βασιλείος, «Λογιστική Εταιρειών», Έκδοση, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008. σελ.225

δημοσιότητες (δημοσίευση στον τύπο του ισολογισμού και της προσκλήσεως των μετόχων σε γενική συνέλευση, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του ισολογισμού, της συνθέσεως και κάθε αλλαγής του διοικητικού συμβουλίου, της έδρας και των αυξήσεων του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας κ.ο.κ.). Με όλα αυτά αναγκάζεται κατά κάποιο τρόπο, να έχει μεγαλύτερη τάξη στο λογιστήριό της και να είναι σε θέση να παρέχει σοβαρότερα και πιο αξιόπιστα στοιχεία. Από την κατάσταση αυτή ωφελούνται τόσο οι μέτοχοι, όσο και οι δανειστές της εταιρείας αλλά και οι δημόσιες αρχές.

στ) Το κυριότερο ίσως πλεονέκτημα που προσφέρει η ανώνυμη εταιρεία στους μετόχους της, είναι οι καλές και σίγουρες σχέσεις ανάμεσα στους μετόχους. Στην προσωπική εταιρεία επιτρέπεται η εκ μέρους ενός εταίρου καταγγελία αυτής οποτεδήποτε (αρθρ. 767 Α.Κ). Συνεπώς αυτός που έχει την πλειοψηφία δεν μπορεί να αισθάνεται ασφαλής αφού και ο έχων συμμετοχή στην εταιρεία μόλις 1% μπορεί να ζητήσει τη λύση της και να καταστρέψει ολόκληρη την επιχείρηση. Η κατάσταση αυτή αποτελεί σοβαρότατο ανασταλτικό παράγοντα για κάθε επιχειρηματία και σε συνδυασμό μάλιστα με το απεριόριστο της επιχειρηματικής ευθύνης, καταλήγει σε τεράστιο μειονέκτημα. Αντίθετα, στην ανώνυμη εταιρεία δεν επιτρέπεται η καταγγελία αυτής και η λύση επέρχεται μόνο με απόφαση της πλειοψηφίας. Έτσι, η πλειοψηφία των μετόχων αποκλείεται να αιφνιδιασθεί ή να εκβιασθεί από τη μειοψηφία. Τα παραπάνω ισχύουν σε κάθε περίπτωση και φυσικά κι όταν οι μέτοχοι είναι συγγενείς μεταξύ τους. Αυτό το τελευταίο οδηγεί πολλούς αυτοδημιούργητους και γενικά μικρομεσαίους επιχειρηματίες που επιθυμούν να εξασφαλίσουν ομαλή συνέχιση της επιχειρήσεώς τους από τους κληρονόμους αυτών, στην απόφαση να μετατρέψουν την ατομική επιχείρησή τους ή την προσωπική εταιρεία τους σε ανώνυμη εταιρεία. Την τάση αυτή, όπως γενικότερα τη δημιουργία μεγάλων οικονομικών μονάδων, ενισχύει και το κράτος, παρέχοντας φορολογικές απαλλαγές και άλλα κίνητρα (βλ. Ν.Δ. 1297Π2 και Ν. 2166/93). Υπάρχει ωστόσο και ο αντίλογος ότι η πλειοψηφία έστω και μιας μετοχής παρέχει σε αυτήν απόλυτη κυριαρχία μέχρι καταδυναστεύσεως της μειοψηφίας.

ε) Στην ΑΕ ισχύει ο κανόνας της κεφαλαιουχικής πλειοψηφίας για τη λήψη των μετοχικών ή εταιρικών αποφάσεων (άρθρο 31 παρ. 1 ΚΝ 2190/1920). Επομένως, οι αποφάσεις των εταίρων λαμβάνονται με πλειοψηφία, η οποία μπορεί να είναι απλή ή αυξημένη και πάντα με κεφαλαιουχικό τρόπο.

5.2.2 Πλεονεκτήματα Ι.Κ.Ε

Ένα από τα πολλά πλεονεκτήματα που προσφέρει η ΙΚΕ⁷² είναι:

Α) Η ασφάλεια των εταίρων της, δηλαδή των μεριδιούχων. Η ασφάλεια είναι πολύ σημαντικός παράγοντας για τον κάθε επιχειρηματία ο οποίος αποφασίζει να εισέλθει ή να παραμείνει στην ελληνική αγορά, απόφαση η οποία είναι δύσκολη στην παρούσα χρονική στιγμή λόγω της οικονομικής κρίσης. Στην ΙΚΕ αποτελεί πρωτεύοντα ρόλο η προστασία του μεριδιούχου από τα επιχειρηματικά χρέη, τα οποία βαρύνουν αποκλειστικά την επιχείρηση και όχι τους μεριδιούχους - ιδιοκτήτες της. Έτσι, αν μια ΙΚΕ πτωχεύσει, δε θα σημάνει αυτομάτως και την πτώχευση του μεριδιούχου ούτε θα ευθύνεται με την προσωπική του περιουσία.

Β) Εν συνεχεία, δεύτερο σημαντικό πλεονέκτημα της ΙΚΕ είναι το χαμηλό κόστος λειτουργίας και σύστασής της. Αυτό είναι και ένα από τα κύρια στοιχεία που πλέον τη διαφοροποιεί από τις υπόλοιπες κεφαλαιουχικές. Η ΙΚΕ συστήνεται άμεσα, δεν απαιτεί συμβολαιογραφικό τύπο, δεν απαιτεί δημοσίευση στο ΦΕΚ και το σημαντικότερο δεν επιβάλλει ελάχιστο κεφάλαιο όπως οι ΕΠΕ και ΑΕ.⁷³ Μια ΙΚΕ μπορεί σύμφωνα με την τελευταία τροποποίηση του ν. 4155/2013 να συσταθεί με κεφάλαιο 0. Στην πράξη βέβαια μπορεί να είναι μόλις 1.000 € ή 2.000 €, όσο απαιτείται για να καλύψει τα πρώτα της έξοδα.⁷⁴

Γ) Ακόμα, αν γνωρίζει κανείς τις εγκυκλίους του υπουργείου Οικονομικών σε συνδυασμό με τις ειδικές διατάξεις που έχει η ΙΚΕ για τα είδη των μεριδιούχων, μπορεί μέσα από μια διαδικασία να αποφύγει τις ασφαλιστικές εισφορές που αποτελούν άλλο ένα εμπόδιο για τους επιχειρηματίες.

Δ) Επίσης, ανάλογα με το τρόπο που θα καταρτιστεί το καταστατικό της ΙΚΕ (ή κάποιο συμβολαιογραφικό έγγραφο), οι αποφάσεις στη συνέλευση των μεριδιούχων λαμβάνονται με πλειοψηφία βάσει μόνο των μεριδίων και όχι προσώπων. Αυτό, πρακτικά σημαίνει, ότι για κάθε εταιρικό μερίδιο που διαθέτει ο μεριδιούχος έχει και μια ψήφο.

⁷²<http://www.rodiki.gr/article.php?id=266913&catid=8&maincatid=1#ixzz2wRAuik>

⁷³ Ρόκας Νικόλαος & Παμπούκης Κων/νος, «Δίκαιο Εμπορικών Εταιρειών Α.Ε. – Ε.Π.Ε., Εμπορικές Εταιρείες», Αθήνα: 1974 σελ.75

⁷⁴ Σταματόπουλος Δημήτρης, «Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών – Ανάλυση και Ερμηνεία», Εκδόσεις ELF ORIN, Αθήνα 2013. σελ.186

Ε) Η ΙΚΕ μπορεί να εξασφαλίσει στους εταίρους της το ελευθέρως μεταβιβάσιμο των εταιρικών της μεριδίων (άρθρο 83 παρ. 1 Ν 4072/2012), εφόσον δεν εισάγονται στο καταστατικό της οποιοδήποτε περιορισμοί μεταβίβασης των εταιρικών μεριδίων εν ζωή, αλλά ούτε και περιορισμοί μεταβίβασης εν ζωή των εταιρικών μεριδίων των κληρονόμων (άρθρα 84 παρ. 2 και 85 παρ. 2 Ν 4072/2012).

ΣΤ) Ιδιαίτερη περίπτωση αποτελεί και η σύνθεση του κεφαλαίου. Εκτός από τις κεφαλαιακές εισφορές δηλαδή εισφορές σε χρήμα ή σε είδος όπως π.χ ένα ακίνητο υπάρχουν άλλοι δύο τύποι εισφοράς που προσφέρει η ΙΚΕ κι είναι η εγγυητική εισφορά και η εισφορά σε εργασία, εκτός από το κεφάλαιο, που είναι ο συνηθέστερος τρόπος να γίνει κανείς μεριδιούχος σε μια ΙΚΕ. Όσον αφορά την εγγυητική εισφορά δε είναι απαραίτητο ο μεριδιούχος της εγγυητικής εισφοράς να δώσει άμεσα χρήματα στην εταιρεία, αλλά αντίθετα εγγυάται να καλύψει κάποιο χρέος της εταιρείας εφόσον παρουσιαστεί μέχρι κάποιο συγκεκριμένο ποσό που έχει συμφωνηθεί στο καταστατικό. Συγκρίνοντας την με την εργασιακή εισφορά (η οποία αναφέρεται στο νόμο σαν εξωκεφαλαιακή), θα λέγαμε ότι αυτή είναι η πιο καινοτόμα, αφού μπορεί η εισφορά να συνίσταται σε προσωπική εργασία η οποία αντιστοιχεί σε συγκεκριμένα μερίδια που έχουν συμφωνηθεί. Αυτό σημαίνει, για παράδειγμα, ότι κάποιος που διαθέτει γνώση ή εμπειρία πάνω σε ένα αντικείμενο μπορεί να συστήσει μια κεφαλαιουχική με ποσοστό 50 - 50 με κάποιον που δεν έχει ούτε γνώση ούτε εμπειρία, αλλά μόνο το κεφάλαιο. Όσοι προβαίνουν σε παροχές προς την εταιρεία λογίζονται εταίροι και έχουν δικαιώματα στα κέρδη και στους ψήφους.

Ζ) Η διαχείριση και εκπροσώπηση της ΙΚΕ ανατίθεται σε έναν ή περισσότερους διαχειριστές από το καταστατικό ή με απόφαση των εταίρων ή ενός εταίρου (άρθρα 56, 57 και 60 Ν 4072/2012). Αν οι διαχειριστές είναι περισσότεροι και δεν ορίζεται άλλως, καθιερώνεται η αρχή της συλλογικής δράσης όλων των διαχειριστών (άρθρα 56 εδ. α' και 57 εδ. ε' Ν 4072/2012).

Η) Ανά πάσα στιγμή οι εταίροι της ΙΚΕ μπορούν να εισαγάγουν πλήθος προσωπικών στοιχείων στο καταστατικό της εταιρίας με ελάχιστο κόστος και να μετεξελέξουν την ΙΚΕ σε μία εταιρία, στην οποία θα προεξάρχουν τα προσωπικά στοιχεία, όπως ενδεικτικώς να εισαγάγουν την αρχή της διπλής πλειοψηφίας κεφαλαίου και κεφαλών για τη λήψη των εταιρικών αποφάσεων (άρθρο 72 παρ. 6 εδ. β' Ν 4072/2012), όπως

ισχύει και στην ΕΠΕ, ή να ορίσουν ότι ένας εταίρος θα έχει λιγότερες ψήφους στη Συνέλευση από όσες αντιστοιχούν στα εταιρικά του μερίδια (άρθρο 72 παρ. 2 εδ. β'-γ' Ν 4072/2012). Αντίστροφα, επίσης ανά πάσα στιγμή, οι εταίροι της ΙΚΕ μπορούν να ακολουθήσουν τη διαδικασία μετατροπής της ΙΚΕ σε ΑΕ και να την μετεξελέξουν σε ανώνυμη εταιρία (άρθρο 106 Ν 4072/2012).

Φαίνεται λοιπόν ότι η ΙΚΕ συνδυάζει αρκετά την ευελιξία μιας προσωπικής εταιρείας με την ασφάλεια και το κύρος μιας κεφαλαιουχικής. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για νέες επιχειρήσεις που αναγνωρίζοντας τους κινδύνους της σύγχρονης αγοράς θέλουν να έχουν ασφάλεια, χωρίς όμως να θυσιάσουν την λειτουργικότητα τους.

Την ίδια στιγμή, η ευκολία που παρέχει ο νόμος για τη σύσταση και τη λειτουργία της κάνουν την παραπάνω επιλογή εφικτή, ενώ οι τρεις κατηγορίες μεριδιούχων που προβλέπονται καθιστούν την ΙΚΕ νούμερο ένα επιλογή για μια επιχείρηση που επιθυμεί να λάβει χρηματοδότηση από τρίτους επενδυτές.

Η (ΙΚΕ) ⁷⁵έχει ως στόχο να αντικαταστήσει την μορφή της ΕΠΕ όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενο κεφάλαιο. Ήδη συζητείται στους νομικούς κύκλους που ασχολούνται με τις κεφαλαιουχικές, ότι αναπόδραστα τα επόμενα χρόνια όλες οι ΕΠΕ θα μετατραπούν σε ΙΚΕ, λόγω των πλεονεκτημάτων που διαθέτει η δεύτερη έναντι της πρώτης.

---

⁷⁵ 21/10/2013 | 13:03, Βασικά χαρακτηριστικά Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας (Ι.Κ.Ε.), ημερομηνία πρόσβασης : 21/3/14

5.2.3 Πλεονεκτήματα Ε.Π.Ε

Η Ε.Π.Ε. συνδυάζει πλεονεκτήματα⁷⁶ των Α.Ε (π.χ. περιορισμένη ευθύνη των εταίρων) και των μικρών επιχειρήσεων (π.χ. ευελιξία, προσαρμοστικότητα κ.λπ.). Η ΕΠΕ ιδρύεται με διαδικασίες απλούστερες από αυτές της Α.Ε. Αλλα πλεονεκτήματα είναι:

Α) Η κατάργηση κατώτατου ορίου του κεφαλαίου όπου μπορεί να θεωρηθεί πλεονέκτημα στην περίπτωση της ίδρυσης.

Β) Οι ΕΠΕ αποτελούν μικρότερο ρίσκο για τον επιχειρηματία, διότι οι ευθύνες για ζημιές, βλάβες, απώλειες, φόρους ή δικαστικές διαμάχες περιορίζονται στα κεφάλαια της ίδιας της επιχείρησης.

Γ) Οι εταιρείες μπορούν να συλλέξουν κεφάλαια με την πώληση μετοχών. Οι πιστωτές έχουν μεγαλύτερη έφεση στον δανεισμό εταιρειών από ό,τι σε ιδιώτες, ατομικές επιχειρήσεις ή συνεταιρισμούς.

Δ) Αντίθετα από τις ατομικές επιχειρήσεις και τους συνεταιρισμούς, όπου οι δραστηριότητες μπορεί να διακοπούν από τον θάνατο ή την πτώχευση ενός ιδιοκτήτη, οι εταιρείες δεν επηρεάζονται από τέτοια συμβάντα, διότι η λειτουργία τους συνεχίζεται ανεξάρτητα από το τι συμβαίνει στον κάθε μέτοχο προσωπικά. Αφού οι μέτοχοι (ιδιοκτήτες) δεν διοικούν προσωπικά την επιχείρηση, η ιδιοκτησία μπορεί να αλλάζει ιδιοκτήτη με την αγορά και την πώληση μετοχών χωρίς να επηρεάζονται οι καθημερινές λειτουργίες της επιχείρησης.

Ε) Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης συχνά δίνει στους προμηθευτές και τους πελάτες την αίσθηση εμπιστοσύνης σε μια επιχείρηση. Οι μεγάλες εταιρείες προτιμούν να μην ασχολούνται με μη-περιορισμένη ευθύνης επιχειρήσεις. Επίσης, πολλές από τις δαπάνες που συνδέονται με τη διαχείριση και λειτουργία μια εταιρίας περιορισμένης ευθύνης δεν είναι πολύ περισσότερες από μία μη-περιορισμένη ευθύνης επιχείρηση.⁷⁷

---

⁷⁶ <<Πλεονεκτήματα Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης>>, *Formacompany.com*

⁷⁷ Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης, «Προσωπικές Εταιρείες, Ε.Π.Ε., Κοινοπραξίες», Εκδόσεις: «Πάμισος» Αθήνα 2003. σελ.37-40

5.3 Μειονεκτήματα Εταιρειών

Μειονεκτήματα της ατομικής επιχείρησης είναι:⁷⁸

- 1) Η απεριόριστη ευθύνη του επιχειρηματία για τις υποχρεώσεις της επιχείρησης.
- 2) Ο συγκεντρωτισμός στη λήψη των αποφάσεων με την έννοια ότι όλες οι διοικητικές και διαχειριστικές αποφάσεις λαμβάνονται από τον ιδιοκτήτη της επιχείρησης με αποτέλεσμα όταν απουσιάζει να προκύπτει κενό εξουσίας.
- 3) Η δυσκολία προσέλκυσης επενδυτών και λήψης δανείου.

Μειονεκτήματα των προσωπικών εταιρειών:⁷⁹

- 1) Η ύπαρξη άνω των δύο εταίρων προϋποθέτει αρμονική συνεργασία, αμοιβαία εμπιστοσύνη και κοινές επιδιώξεις. Αυτά τα χαρακτηριστικά είναι δύσκολο να επιτευχθούν και αυτό αποτελεί το μεγαλύτερο μειονέκτημα αυτής της νομικής μορφής.
- 2) Η απεριόριστη ευθύνη των (ομόρρυθμων) εταίρων για τις υποχρεώσεις της επιχείρησης.
- 3) Οι δυσκολίες στην συγκέντρωση του αρχικού κεφαλαίου για την ίδρυση της εταιρείας.

5.3.1 Μειονεκτήματα Α.Ε

Τα μειονεκτήματα των Α.Ε είναι τα παρακάτω⁸⁰:

- Το κόστος έναρξης μιας ΑΕ είναι αρκετά υψηλό, αφού απαιτείται μεγάλο αρχικό μετοχικό κεφάλαιο
- Υποχρεωτική τήρηση βιβλίων Γ` κατηγορίας ανεξαρτήτως ορίου.

⁷⁸ Δράκος Γ., «Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική», Αθήνα 1986. σελ.604

⁷⁹ Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης, «Προσωπικές Εταιρείες (Ο.Ε.- Ε.Ε.), Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.), Κοινοπραξίες», Έκδοση 12η, Εκδόσεις: «Πάμισος», Αθήνα 2011. σελ.37

⁸⁰ Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης, «Ανόνημες Εταιρείες (Από άποψη Νομική, Οικονομική, Οργανωτική, Λογιστική & Φορολογική)», Εκδόσεις: «ΠΑΜΙΣΟΣ», Αθήνα 1986. σελ.114

- Υψηλό κόστος δημοσιεύσεων (εκλογή ελεγκτών, Δ.Σ, τροποποιήσεων καταστατικού), καθώς και οι αυστηροί όροι δημοσιότητας κατά την ίδρυσή της αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της.
- Ιδιαίτερες διατυπώσεις σύγκλησης Δ.Σ., Γ.Σ, κλπ. Θα πρέπει να γνωρίζουμε την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία, τους συντελεστές φορολογίας εισοδήματος και τον τρόπο προσδιορισμού των αποτελεσμάτων (εξωλογιστικός, λογιστικός, κλπ.)
- Μπορεί να καταστεί τόσο δυσχερής ή ακόμη και αδύνατη στην πράξη η μεταβίβαση ονομαστικών μετοχών, εάν υιοθετηθούν με το καταστατικό της ΑΕ οι περιορισμοί μεταβίβασης που προβλέπονται στο άρθρο 3 παρ. 7 και 8 ΚΝ 2190/1920, όπως διαμορφώθηκε μετά τον Ν 3604/2007, παραβίαση των οποίων συνεπάγεται μάλιστα και ακυρότητα της μεταβίβασης (άρθρο 3 παρ. 7 εδ. η' ΚΝ 2190/1920).

5.3.2 Μειονεκτήματα Ι.Κ.Ε

Τρία από τα μειονεκτήματα της Ι.Κ.Ε αποτελούν το σχετικά αυξημένο κόστος λογιστικής παρακολούθησης λόγω τήρησης βιβλίων Γ' κατηγορίας και η παρακράτηση ποσοστού 5% επί των κερδών για δημιουργία αποθεματικού, χωρίς χρονικό ή ποσοτικό περιορισμό.⁸¹ Επίσης η δυσχέρεια μεταβίβασης μεριδίων ΙΚΕ που αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακή ή εγγυητική εισφορά μη ολοσχερώς αποπληρωθείσα, αφού στην περίπτωση αυτήν ο εταίρος θα πρέπει πρώτα να εξαγοράσει τις εισφορές του και μετά να μεταβιβάσει τα μερίδια (άρθρα 83 παρ. 2 και 82 Ν 4072/2012) είναι ένα σημαντικό μειονέκτημα.

---

⁸¹ Περάκης Ευάγγελος, «Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία», (έκδοση της ΝΒ (Νομική Βιβλιοθήκη), Αθήνα 2012. σελ.45-47

5.3.3 Μειονεκτήματα Ε.Π.Ε

Τα μειονεκτήματα των ΕΠΕ είναι τα παρακάτω:

* Υπάρχουν περιπτώσεις όπου κάποιος φορολογείται περισσότερο από μία φορά για το εισόδημα που έλαβε από μια επιχείρηση.

* Λειτουργώντας ως νομική οντότητα η επιχείρηση πληρώνει φόρο εισοδήματος για τα χρήματα που κέρδισε. Επιπρόσθετα οι μέτοχοι πληρώνουν και φόρο εισοδήματος για τα μερίσματα τα οποία πήραν από την επιχείρηση. Οι εργαζόμενοι που είναι και μέτοχοι πρέπει φυσικά να πληρώσουν φόρο εισοδήματος για τους μισθούς τους και έτσι φορολογούνται μία ακόμη φορά.

* Μια εταιρεία υπάγεται σε σειρά νόμους, οι οποίοι δεν ισχύουν για τις ατομικές επιχειρήσεις και τους συνεταιρισμούς. Παραδείγματα διαφορών είναι η υποχρέωση για διατήρηση βιβλίων, για συνελεύσεις του διοικητικού συμβουλίου και για την ύπαρξη ενός απαιτούμενου αριθμού συνελεύσεων του συμβουλίου αυτό.⁸²

Κεφάλαιο 6

Προσωπικές απόψεις , συμπεράσματα

Εν κατακλείδι στην παρούσα εργασία πραγματοποιήθηκε εκτενής ανάλυση των τριών τύπων εταιρειών: Α.Ε , Ε.Π.Ε, Ι.Κ.Ε. Περιγράψαμε την διαδικασία σύστασης και τα απαραίτητα δικαιολογητικά που χρειάζονται για την ίδρυσή τους.

Όπως προαναφέρθηκε με τον Ν. 4072/12 εισήχθη ο νέος εταιρικός τύπος της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας με σκοπό να αντικαταστήσει μακροπρόθεσμα την ΕΠΕ, καθώς με την παρ. 1 του άρθρου 120 δόθηκε η δυνατότητα στις υφιστάμενες ΕΠΕ να μετατραπούν σε Ι.Κ.Ε. μέχρι 31/12/2013 και παράλληλα να αποτελεί τον ενδιάμεσο εταιρικό τύπο των προσωπικών εταιρειών (ΟΕ, ΕΕ) και της ανώνυμης εταιρείας που θα συστήνεται και θα λειτουργεί με το μικρότερο δυνατό

---

⁸² Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης, «Προσωπικές Εταιρείες, Ε.Π.Ε., Κοινοπραξίες», Εκδόσεις: «Πάμισος» Αθήνα 2003. σελ.198

κόστος. Αυτό εξυπηρετεί την νεανική επιχειρηματικότητα, η οποία συνήθως δεν έχει εξ' αρχής το απαραίτητο κεφάλαιο σύστασης.

Συμπερασματικά η Ι.Κ.Ε αποτελεί τον καταλληλότερο τύπο εταιρείας που προσφέρει πολλά οφέλη στις νέες επιχειρήσεις. Στις κεφαλαιουχικές εταιρείες το κυρίαρχο στοιχείο είναι το κεφάλαιο και όχι η προσωπικότητα των εταίρων (Α.Ε.) Η μορφή της Α.Ε. προσιδιάζει στο μεγάλο κεφάλαιο. Η Ε.Π.Ε. αποτελεί μια ενδιάμεση μορφή εταιρείας, ανάμεσα στις προσωπικές και στις κεφαλαιουχικές εταιρείες. Από τον τύπο επιχείρησης που θα επιλεγεί απορρέουν συγκεκριμένα δικαιώματα και υποχρεώσεις, πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.⁸³

Με τα παραπάνω δεδομένα δεν θα ήταν υπερβολικό ούτε ανακριβές να θεωρηθεί ότι η ΙΚΕ στη γενική τυπική μορφή της ως μία εταιρία πολύ περισσότερο κεφαλαιουχική και πολύ λιγότερο μικρομεσαία από την ΕΠΕ αποτελεί τη νέα μορφή της απλής ανώνυμης εταιρίας στις συναλλαγές.

---

⁸³ Γρηγοράκος Θεόδωρος, «Σχέδιο Λογαριασμών και Υποδείγματα Οικονομικών Καταστάσεων του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου», Εκδόσεις: Ι.Ε.Σ.Ο.Ε.Λ (Ινστιτούτο Εκπαίδευσης Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών), Αθήνα 2011. σελ.220

Βιβλιογραφία

Ελληνική βιβλιογραφία-Άρθρα

- [Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία-Η νέα εταιρική μορφή](#). Σύνδεσμος Ελλήνων Εμπορικολόγων. Ανακτήθηκε στις 19 Ιουνίου 2013.
- Σκαλίδης Ε. (2000), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών , Εκδόσεις University Studio Press
- Δράκος Γ., «Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική», Αθήνα 1986. σελ.49
- Ρόκας Νικόλαος & Παμπούκης Κων/νος, «Δίκαιο Εμπορικών Εταιρειών Α.Ε. – Ε.Π.Ε., Εμπορικές Εταιρείες», Αθήνα: 1974.
- Εμπορικές Εταιρίες , Ρόκας Νικόλαος Εκδόσεις Αντ . Ν. Σάκκουλας 2006
- Υπουργείο Ανάπτυξης (2008), Σχέδιο Νόμου Περί Νόμου Εταιριών , Ανακτήθηκε από www.yran.gr/c_announce/45_4094_cms.htm - 49k -
- Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης, «Ανώνυμες Εταιρείες», Έκδοση δέκατη Πέμπτη, Εκδόσεις : «ΠΑΜΙΣΟΣ»,Αθήνα 2012.
- Προσωπικές Εταιρίες ΕΠΕ Κοινοπραξίες , Μιλτιάδη Κ. Λεονταρή Εκδόσεις ΠΑΜΙΣΟΣ 2003,
- Βασικά χαρακτηριστικά Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας (Ι.Κ.Ε.), ημερομηνία έκδοσης: 21/10/2013, ημερομηνία επίσκεψης:10/03/14
- Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης, «Ανώνυμες Εταιρείες (Από άποψη Νομική, Οικονομική, Οργανωτική, Λογιστική & Φορολογική)», Εκδόσεις: «ΠΑΜΙΣΟΣ», Αθήνα 1986.
- Δημήτρης Καραγιάννης , Λογιστική , κοστολόγηση , φοροτεχνικά , Θεσσαλονίκη 2001 σελ.58
- Το δίκαιο της ανώνυμης εταιρίας, [Ε. Περάκης](#), 3η Έκδοση 2014
- <<Εμπορικές εταιρείες>> Συγγραφέας: [Ν. Ρόκας](#) 7η Έκδοση 2012
- Λαζαρίδης Γιάννης, Παπαδόπουλος Δημήτρης, «Χρηματοοικονομική διοίκηση», τεύχος Β', Θεσσαλονίκη 2006.
- Κοντάκος Αριστοτέλης, «Γενική Λογιστική», Εκδόσεις ΕΛΛΗΝ, Αθήνα 2006.
- Ρόκας, Νικόλαος Κ. Γενικό μέρος εμπορικού δικαίου - αξιόγραφα / Νικόλαος Κ. Ρόκας, Ευάγγελος Εμμ. Περάκης. – Αθήνα

- Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης, «Προσωπικές Εταιρείες (Ο.Ε.- Ε.Ε.), Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.), Κοινοπραξίες», Έκδοση 12η, Εκδόσεις: «Πάμισος», Αθήνα 2011
- Σταματόπουλος Δημήτρης, «Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών – Ανάλυση και Ερμηνεία», Εκδόσεις ELF ORIN
- Σταματόπουλος Δημήτριος - Καραβοκύρης Αντώνης, «Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών & Νομικών Προσώπων», Τόμος Α, Εκδόσεις ELF ORIN
- <<Ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία (IKE)>>, [Ευάγγελος Περάκης](#), 2012.
- Πλεονεκτήματα από τη μετατροπή ατομικών επιχειρήσεων, ΕΠΕ και προσωπικών εταιριών σε Α.Ε, ημερομηνία έκδοσης: 08.08.2009
- Κορομηλάς Γιώργος Α., «Φορολογικές σημειώσεις», ΔΙΚΑΙΟ ΙΚΕ & ΕΠΕ Ερμηνεία κατ' άρθρο, ΔΕΕ 11/2012, 1085
- Φλώρος Αριστείδης, «Φορολογική Λογιστική, Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών & Νομικών Προσώπων, Λογιστική & Πρακτική Αντιμετώπιση», Δ Έκδοση, Εκδόσεις: Σύγχρονη Εκδοτική ΕΠΕ, Αθήνα 2010.
- Σακέλλης Εμμανουήλ, «Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών – Ανάλυση και Ερμηνεία», Εκδόσεις ΒΡΥΚΟΥΣ, Αθήνα 2013.
- Δημήτρακας Α., (2007), Ανώνυμες Εταιρείες , Εκδόσεις Πάμισος
- Δημήτρακας Α., (2008), Κωδικοποίηση Νόμου 2190/1920 περί Ανωνύμων Εταιρειών , Εκδόσεις Σταμούλης
- ΔΙΚΑΙΟ ΙΚΕ & ΕΠΕ Ερμηνεία κατ' άρθρο, ΔΕΕ 11/2012, 1085
- Τότσης Ν. Χρήστος, «Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων» Έκδοση 43η, Εκδόσεις ΠΑΜΙΣΟΣ, Αθήνα 2013
- Καραγιώργος Θ. «Λογιστική Εταιρειών και Φορολογία Εισοδήματος», Αθήνα, 2003
- Σαρσέντης Ν. Βασίλειος, «Λογιστική Εταιρειών», Έ Έκδοση, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2008.
- <<Πλεονεκτήματα Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης>>, Formacompany.com
- Γρηγοράκος Θεόδωρος, «Σχέδιο Λογαριασμών και Υποδείγματα Οικονομικών Καταστάσεων του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου», Εκδόσεις: Ι.Ε.Σ.Ο.Ε.Λ (Ινστιτούτο Εκπαίδευσης Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών), Αθήνα 2011

Διαδικτυακοί τόποι

- www.cc.uoa.gr
- <http://el.wikipedia.org/wiki/Εταιρεία>
- [//www.gge.gr/09diadsystasis/html/oe.html](http://www.gge.gr/09diadsystasis/html/oe.html)
- <http://www.taxnews.info/products/product-2/>
- <http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/7895>
- http://www.ktpae.gr/pdf/A_4a_N_2190_1920.pdf
- <http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/7895>
- http://www.ktpae.gr/pdf/A_4a_N_2190_1920.pdf
- http://www.ktpae.gr/pdf/A_4a_N_2190_1920.pdf
- http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=227180#LinkTarget_2248

- <https://www.businessregistry.gr/>
- <http://www.rodiki.gr/article.php?id=266913&catid=8&maincatid=1#ixzz2wRAuik>
- [//www.gge.gr/09diadsystasis/html/oe.html](http://www.gge.gr/09diadsystasis/html/oe.html)
- <http://www.businessportal.gr/pdf/4156.pdf>